

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 65 (7070)

• Sestdiena, 2000. gada 10. jūnijs

• Cena Ls 0,22

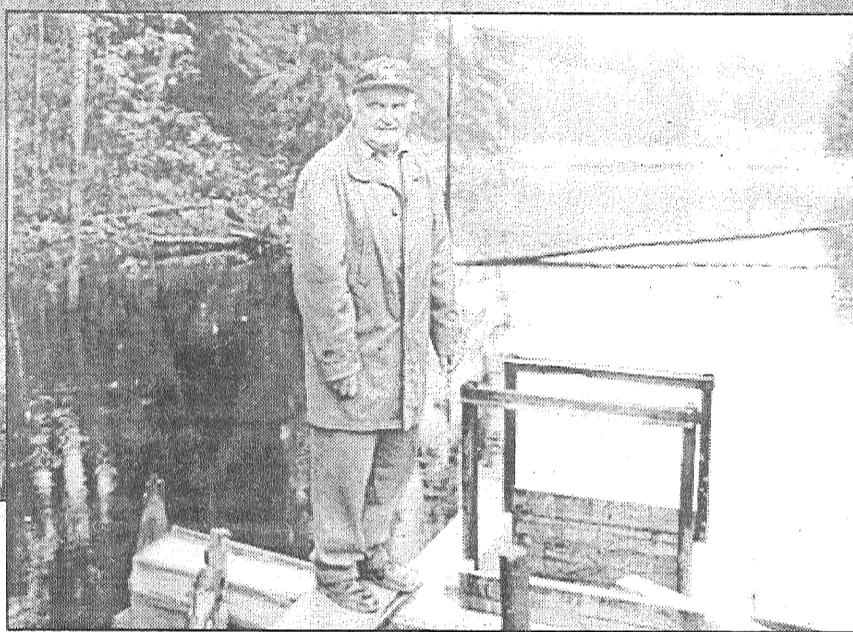
„Mācīties nozīmē
airēt pret straumi.
Tikko to pārtrauc,
straume dzen alpa-
kai.”

B.Britens

Rūķiši Gaitiņu magnētiskajā laukā

Līvia Rancāne

● Stanislavs Gatiņš uzskata, ka Gaitiņos jāattīsta zivkopība. Ar šīm slūžām var regulēt ūdens līmeni zivju diķos. Foto: M.Rukosujevs

Gatiņiem, Stāniņavam un Apolonijs, pa labai devai piemīt no visa — pādrošības, riska, avantūrisma, uzņēmības, un tās ir īpašības, kas ļoti piederas jauniem ļaudim. Bet Gaitiņu māju saimnieki ir cienījamos gados, pašam zemnieku saimniecības īpašniekiem — 67, un viņa kundzītei par pāris gadiem mazāk. Stāniņavam Gatiņš ideju un darbotiesgrības apmēros sit pušu daudzus jaunos. Nupat nupat zemnieku saimniecība ir pievērsusies zivsaimniecībai.

— Radās izdevība uz savas zemes ierīkot ūdenskrātuvi, — stāsta Stāniņavam Gatiņš. — Kad tika gatavots saimniecības meliorācijas projekts, speciālisti teica, ka šajās ieļejas meliorēšana izmaksas ļoti dārgi, ka lētāk ir tās appludināt un pārvērst zivju diķos.

Kad Gaitiņu īpašnieks bija apsvēris visus «par», pie darbu pirmās kārtas kērās pats, par saviem līdzekļiem ierīkojot dambi apmēram 70 metru garumā gar sliksnaino plavu. Izveidojās ūdenskrātuve 1,5 hektāru platībā.

Turpinājums 5. lappusē.

Reģiona fonds sāk izskatīt projektus

Lidija Kirillova

Īpaši atbalstāmā reģiona attīstības padome «Daugava» 2. jūnijā savā sēdē izskatīja jautājumu par iesniegto projektu vērtēšanas kritērijiem, apstiprināja vietējā reģionālā fonda noliku- mu, kā arī izskatīja vairākus pro- jektus. Sēdē piedalījās padomes «Daugava» priekšsēdētājas Annas Liscovas (Krāslavas rajona padomes plānošanas un infrastruktūras nodalas vadītāja) vietniece, Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodalas speciāliste Irēna Šaitere.

Vietējais reģiona fonds top lēnām. Ideja par tā nepieciešamību radās pirms pusotra gada, jo īpaši atbalstāmo reģionu konsultatīvā komisija vairs nespēja ātrā laikā izskatīt visus iesniegtos projektus. Bija skaidrs, ka daļu no tiem (mazākos projektus, kuriem nav vajadzīgs liels finansējums) var izvērtēt teptat uz vietas. Pašlaik situācija ir attīstījusies tik tālu, ka ir skaidri projektu vērtēšanas kritēriji un apstiprināts reģiona fonda nolikums, pa- stāstīja I. Šaitere.

Atšķirībā no procedūras, kāda ir kon-

sultatīvajā komisijā Rīgā, vietējais reģiona fonds no projektu iesniedzējiem prasīs arī atbalstā vēstules no pašvaldībām, par ko vērtējumā varēs saņemt papildu punktus. Tieki paredzēta iespēja gūt finansējumu arī no citiem avotiem, piemēram, nodarbinātības dienesta. Nenot vērā to, ka lielākā daļa projektu iesniedzēju ir mazie un vidējie uzņēmēji, noteikts, ka papildu punktus varēs saņemt tajos gadījumos, ja projekta reali- zācijas gaitā tiks radītas vismaz piecas vai vairāk jaunas darba vietas. Svarīgs kritērijs projekta izvērtēšanā ir arī sara- žotās produkcijas noīeta tirgus, noslēgtie līgumi ar pircējiem.

I. Šaitere paskaidroja, ka attīstības padome «Daugava» un reģiona fonds iz- skatīs un atbalstīs tos projektus, kur maksimālā kreditprocenta atmaksas summa gadā ir 6000 latu. Tas nozīmē, ka uz Rīgu nebūs jāsūta projekti, kuru realizēšanai nepieciešams kredits, kas nav lie- lāks par 28 tūkstošiem latu. Ja projekta vērtība lielāka, to vērtēs konsultatīvā komisija Rīgā. I. Šaitere ir pārliecīnāta, ka tā projektus varēs izskatīt ātrāk, samazi- nāsies gaidītāju rindas.

2. jūnijā notikušajā sēdē tika izskatīti divi projekti no Krāslavas rajona. Atbalstu saņēma projekts par lauksaimniecības

tehnikas modernizāciju. Taču akciju sa- biedrības «Krāslavas piens» projekts, kas paredz rūpniecības rekonstrukciju (šim mērķim nepieciešams liels kredits), ti- ka ieteikts konsultatīvās komisijas vērtē- jumam ar piezīmi «atbalstīt». Jau nākamajā sēdē, kas paredzēta 27. jūnijā, tiks izskatīti vairāki projekti, ko iesnieguši Preiļu rajona uzņēmēji.

Apstiprināts reģiona fonda nolikums. Pagaidām tam vēl nav vadītāja, kuru ie- cels tikai pēc tam, kad nolikumu izvērtēs Ekonomikas ministrijas speciālisti. Pare- dzēts, ka reģiona fondu pārvalda reģiona attīstības padomes izveidota bezpečības organizācija pašvaldību sabiedrība ar ie- robežotu atbildību. Kapitāla daļu turētājas pašvaldības ieceļ tajā pilnvarnieku saskaņā ar likumu «Par valsts un paš- valdību kapitāla daļu pārvaldi uzņēmējsa- biedrībās». Visas darbības, kas saistītas ar reģiona fonda līdzekļu glabāšanu un izlietošanu, tiek veiktas, ievērojot atklā- tības principu.

Fonds finansēs reģiona attīstības pasā- kumus un projektus, samazinās projektu realizācijai izmantoto kredītu procentu likmes, daļēji piedalīsies pašvaldību un reģiona infrastruktūras projektu finan- sēšanā, kā arī kredītēs atsevišķus uzņē- mējdarbības attīstības projektus.

Redakcijas sleja

Vai izlems nejautājot?

Ginta Kraukle

Darbs dzen darbu, dienas steidzas. Te kartupeļi stāda, te kāpostu stādāmā die- na pienākusi, biešu vadziņas draudīgi sāk pārmākt nezāles, zirņiem jāsasprauž maikstis, jāatbalsta ziedošais peoniju krūms, kam ziedu kamoli noslīguši līdz pat zemei. Jā, steidzīgs gadalaiks ir va- sara, nemanot lakstīgalu trellus nomainīs sienāžu sisināšana, Vasarsvētku svētdienu — līksmīs līgo un mazliet apcerīgā Pē- terdiena. Laika pietrūkst arī sev. Vasārā mazāk domājam par veselību, pie ārstiem nebūt tā nesteidzamies. Gan jau. Rudeni.

Tā pastegsies vasara un paliks tikai tik, cik katrs paspēsim saglabāt sevi. Būs pirmie salnu rīti, un lēnā solī uz liecēla izīes lauku sieviņa baltu lakaču galvā. Rīta solis apdarīts un diena izbrīvēta sen atlīktai lietai — ārstam. Agrais autobuss māmuļu aizvedīs uz Līvāniem — tuvāko pilsētiņu, kur gan uz ballēm, gan pie dakteriem savu reizi tīcis iets. Pie viena varēs apciemot arī pasenāk redzētos ra- dus, ciema kukulis jau sagādāts. Kāja smeldz, ar katu gadu staigāt grūtāk, pa kāpnēm kāpt jo īpaši, taču tepat jau po- liklinika, lai gan savādi klusa tā liekas. Varbūt ļaudis tagad tā vairs neslimo kā savulaik, kad garās rindās nācās gaidīt savu kārtu. Baltajai sieviņai savu dakteri poliklinikas ēkā satikt neizdodas, nu labs laiks, kā ārsti te vairs nestrādā, meklējiet vien citur, viņai atsaka. Apjukums mijas ar izbrīnu, vai nu tādā skaistā mājā strā- dāt nepatika, vai?

Āstās par lauku māmuļu, turpinātos ar viņas gaitām sava ārsta meklējumos, kuru beigu beigās atrastu kādas mājas kādā stāvā, jo poliklinika lielās parādu nasta dēļ slēgta. Pēc laiciņa, kas pava- dīts gaidot rindā, viņa tiktu uzskausīta, iz- meklēta un nosūtīta pie ķirurga. Diena jau labā gabalā, ķirurgs laimīgā kārtā nav bijis tālu jāmeklē, taču viņam savu kārt aina likusies nepilnīga bez rentgena uzņēmuma. Tā nu radi paliek neapciemoti, un ciema kukulis neapēsts, jo pēdējais autobuss sieviņu «noķer» pašā ceļā li- kumā. Mājās pārnācot, izrādās, ka pen- sijas «kapitāls» jau labi padilis, somiņā krietna kaudzīte ar ārstu izrakstītajām receptēm «pirmajam laikam», tā sakot, atbrauciet pēc divām nedēļām. Lieki pie- bilst, ka pēc šādiem piedzīvojumiem lau- ku cilvēks nez vai tik drīz vairs riskēs doties ārstēties. Drīzāk atmetīs ar roku, ka- mēr vēl sirds un kājas daudzmas klausas.

Esam pieradusi pie publiskām apsprie- šanām, kad ceļams kāds palielāks objekts pilsētā vai valstī, taču neviens ne- rīko publikas aptaujas, kad draud tikt likvidēta viena no svarīgākajām iestādēm — medicīniskā. Vai kāds ir jautājis novada ļaudīm viņu domas — vajadzīga poliklinika Līvānos vai ne. Slimo jau galvenokārt gados vecie ļaudis, kuriem katrs lieks solis ir apgrūtinājums. Ne- viens nav pateicis, ko liksim vietā, kā strādāsim turpmāk, kur iedzīvotāji sa- ņems vienu vai otru pakalpojumu. Kaut nu šī vīzija par balto sieviņu paliku tikai fantāzija, jo pretējā gadījumā lielākā ra- jona pašvaldība ar trešo daļu tajā dzīvo-jošo iedzīvotāju var palikt bez savas po- liklinikas. Nejautājot.

Nacionālās ziņas

Bez ziemas dārza nekā

Saeimas ēkā notiekošie remontdarbi vēršas plašumā, un drīzumā frakciju un komisiju mājas iekšpagalmā taps ziemas dārzs vai atpūtas telpas deputātiem. To izbūvei plānots iztērēt 43 000 latu. Pāri 57 kvadrāmetrus lielajam Saeimas ēkās iekšpagalmam paredzēts izbūvēt stikla kupolu, lai lietus un sniegs nebojātu pārsegū, kas iekšpagalmā iebūvēts kā jumts ventilācijas iekārtai. Rezultātā izveidīsies telpa ar 10 metrus augstiem griesiem, kur varētu tikt dēstīts ziemas dārzs vai novietoti pāris novusa galdi deputātu atpūtai. Ne visi deputāti izrāda sajūsmu par iespējamo atpūtas telpu. Deputāts Antons Seiksts domā, ka līdzekļi jāvelti darba nevis atpūtas telpu ierikošanai. Viņam piekrīt Imants Stirāns.

Zemnieki vienojas cīnā pret iznīcību

Tukuma, Bauskas, Jelgavas, Dobeles un Liepājas zemnieki trešdien nodibināja Lauku atbalsta rīcības štābu, aicinot tam pievienoties arī citu rajonu pārstāvus. Zemnieki prasa, lai Saeima un valdība konsekventi ievērotu lauksaimniecības likumā paredzēto noteikumu un sarāzotās produkcijas un ražošanas cenu paritāti, kā arī noteikumu piešķirt līdzekļus lauksaimniecības subsīdēšanai ne mazāk kā trīs procentus no valsts gada budžeta. Zemkopības ministrijai — nodrošināt subsīdijas un citu valsts atbalsta pasākumu stabilitāti. Zemkopīji domā, ka šogad graudu intervence jāsāk no 1. augusta, un cenai jābūt ne mazākai kā 70 lati par tonnu, savukārt ziemāju sēja un no 2001. gada arī visu pārējo kultūru sēja jāsubsidē par katru apsēto hektāru. Tāpat zemnieki pieprasīja pārskaitīt akcīzes nodokļa kompensāciju degvielai, to atkal rēķinot 120 litrus uz hektāru, nekavējoties iedarbībāt antidempinga likumu utt. Ja valdība šīs prasības neizpildīs līdz 1. jūlijam, zemnieki ir gatavi 2. un 3. jūlijā rīkot protesta akcijas, bloķējot ceļus un robežkontroles punktus un piketējot.

Noteikti sociālo iemaksu apmēri

Ministru kabinets otrdien pieņēma noteikumus par pašnodarbināto personu valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām, nosakot, ka minimālais sociālo iemaksu apmērs ir 540 latu, bet maksimāls — 15 000 latu gadā. Pēc Labklājības ministrijas priekšlikuma MK turpmāk valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu minimālo un maksimālo apmēru pašnodarbinātajām personām nākamajam gadam noteiks ne vēlāk kā līdz kārtējā kalendārā gada 1. septembrim.

Lielbritānija piedāvā investēt Latgalē

Lielbritānijas vēstnieks Latvijā Stīvens Nešs, trešdien, tiekoties ar zemkopības ministru Ati Slakteri, piedāvājis Latgales lauku attīstībai 300 000 sterliju mārciņu. Piedāvātie līdzekļi būtu izmantojami zemāko sociālo grupu vajadzībām, lai veicinātu sociālo grupu izlīdzināšanos Latgalē.

Premjers atsakās no jauna auto

Premjers Andris Bērziņš ir vienīgais cilvēks valstī, kas atteicies no jaunu auto, ko vienējis «Palazzo Italia» loterijā. Tas ir «Fiat Punto» 5000 latu vērtībā. Lai gan neviens likums premjeram neliedz samērt šādas dāvanas, acīmredzot Bērziņš ir nemis vērā Andra Šķēles likteni, kurš, darot zināmu atklātībai faktu par savu 29 miljonu vekseli, uzreiz zaudēja gan popularitāti, gan valdības vadītāja amatu.

Pašvaldības varēs ierobežot alkohola tirdzniecību

Saeima ceturtdien pirmajā lasījumā atbalstīja grozījumus likumā «Par pašvaldībām», kas paredz ļaut pašvaldībām savā teritorijā brīvi noteikt tirdzniecības ierobežojumus. Galigajā lasījumā šis likumprojekts tiks skatīts 15. jūnija plēnārsēdē.

Ziņas sagatavoja T.Eiste

«Baltica 2000» sagaidot

Ginta Kraukle

20. maijā Galēnos norisinājās starptautiskā festivāla «Baltica 2000» ieskaņu koncerts, kurā piedalījās mūsu rajona folkloras kopas un etnogrāfiskie ansamblī.

Ieskauņu koncertu caurvija tēma — prečības. Līgavaiņa lomā iejutās stalrais Aleksandrs Zeimuļš — Prizevoits, bet savedējas lomu uzņēmās skolotāja Marta Binduka. Gandrīz katrā folkloras kopā bija arī pa kādai «līgavai». Par pasākuma raitu ritejumu, cienastu un mūziku bija parūpējusies Galēnu pagasta padome un kultūras nama vadītāja Inta Usāne. Katrs dalībnieks tika laipni sagaidīts un Galēnu parkā jutās patiesi labi. Patīkamo vakarēšanu papildināja arī dziesmas, ko dziedāja folkloras kopas «Vydsmuiža» (Galēni), «Zundānu sievas» (Līvānu novads), «Dzeipurs» (Arendole), «Ceiruleits» (Līvānu novads), «Vecvārkava», «Rudzāti», «Bindaru sievas», kuras papildināja arī puiši. Ciemos bija ieradusies deju kopa «Juris» un kapela no Viļāniem.

Katrs dalībnieks saņēma Lolitas Bečas veidotās medaļas un līdzi aizveda prieku par labi izdevušos pasākumu.

Savukārt lielajā Balticas pasākumu virpūlī 5.-9. jūlijā piedalīsies trīs mūsu rajona folkloras kolektīvi — Riebiņu pagasta folkloras kopa «Jumaleņa» un divi ansamblī no Līvānu novada — «Zundānu sievas» no Turkiem un «Ceiruleits» no Līvāniem. (Folkloras kopu skate notika pagājušā gada 27. novembrī.) Starptautiskais folkloras festivāls Baltica katru gadu notiek vienā no Baltijas valstīm, šogad Latvijā. Pirmais festivāls notika pirms 13 gadiem — 1987. gada vasarā. Tagad tas kļuvis par tradīciju, kopas jau laikus gatavojas šim pasākumam, kurā šogad piedalīsies arī viesi no Lietuvas, Igaunijas, Norvēģijas, Somijas, Bulgārijas, Taivānas, Ungārijas, Kipras un citām valstīm. Festivāla rīkotāji šovasar ieceļējuši piecu dienu pasākumus dažādās Latvijas vietās.

5. jūlijs būs iepazīšanās vakars, kad «Zundānu sievas» dziedās Cēsu muzeja dārzā.

6. jūlijs — Avotu diena.

Sadziedāšanās pasākums Dainu kalnā un svētku atklāšanas rituāls Siguldā, kurā piedalīsies «Zundānu sievas» un «Ceiruleits».

7. jūlijs — Jūras diena Salacgrīvā (dziedās «Jumaleņa») un Saulkrastos (dziedās «Ceiruleits»). Būs iespēja strādāt meistardarbībās, apmeklēt ārvalstu folkgrupu koncertus.

8. jūlijs — koncertu programmā ir Pilskalnu diena, kad notiks pasākumi Mazsalacā, Cēsīs, Raunā (dziedās «Ceiruleits») un Madonā (dziedās «Jumaleņa»).

Festivāla noslēgums būs **9. jūlijā** Rīgas dienā, kad iecerēts svētku gājiens, koncerti Vecrīgā, sarīkojumi Brīvdabas muzeja sētās, tur arī noslēguma rituāls un balle. Pavisam «Baltica 2000» koncertos piedalīsies 79 folkloras ansamblī no visiem Latvijas novadiem, tādēļ šo pasākumu pamatojot var dēvēt par etnogrāfisko ansamblu un folkloras kopu dziesmu svētkiem.

Tauru skaņās kad viļnojas gaiss

Antons Rancāns
Autors foto

Aizvadītās dienas bija savāda nemiera pilnas pamatskolās: notika gatavošanās izlaikumi. Arī Sīlukalnā viess tika kārtots un posts, lai šodien atvadas no skolas ilgi palikuļu prātā tiem, kuri mācības beiguši un iziet dzīves tālākajos celos, viņu skolotājiem, kuri bija saraduši ar tik dažādajiem, bet par savējiem kļuvušajiem bērniem. Vienpadzīsmit jaunāko klašu zēniem bija kāds īpašs uzdevums — pēdējā zvana dienā iepriecināt ar pūtēju orķestra spēli. To viņi dara braši, — kad liek pie lūpām savus instrumentus, tad patiesām kā vecā dziesmā «tauru skaņās viļnojas gaiss...»

Sīlukalna pamatskola šobrīd ir vienīgā rājona, kura var lepoties ar savu pūtēju orķestri. Aizsākums visam bija vēl kolhoza laikos, kad valdes priekšsēdētājs Pēteris Driksna nopirkā divpadsmit pūšamos instrumentus. Tā 1988. gadā piepildījās skolotāja Jāņa Putina un daudzu zēnu senlolots sapnis. Skolotājs J.Putins beidzis Daugavpils Mūzikas koledžas dirīgentu un pūtēju orķestru vadītāju nodošu un jau pusgadsimtu mācījus mūzikai Stabulnieku, Viļānu, Riebiņu un tagad Sīlukalna pagastu bērniem.

Sīlukalna pamatskolas jaunajiem pūtējiem tagadējā sastāvā lielāk uztāšanās bija pērn oktobrī, kad skola atzīmēja 50

● Sīlukalna pamatskolas pūtēju orķestris ar savu maestru Jāni Putinu.

gadu jubileju, arī Ziemsvētku sarīkojumā. Šogad viņi bija aicināti kopīnāt skolēnu dziesmu un deju svētku programmu Preiļu estrādē. Daudz spēlējuši skolas un pagasta sarīkojumos. Skolotājs ar lepnumu nosauc savu palīgu, no bērnu vidus izvēlēto orķestra vadītāju Jāni Zeimuli no 6. klases, kurš spēlē trompeti, vēl baritonistu Ivaru Skuteli no 5. klases un bastaures pūtēju Jāni Čaunānu. Galvenais, ka bērniem patīk muzikantu loma un viņi cēnas.

Kopš skolā darbojas pūtēju orķestrī,

tajā spēlējuši daudzi apkaimes zemnieku bēri. Par dažiem skolēniem ir ziņas, ka arī tālāk dzīvē saistījušies ar mūziku, bet lieklakai daļai iemācītās un iegūtās palicis kā rezerves kapitāls. Arī tas nav slīkti, kādreiz var noderēt. Tagadējais sastāvs izpilda Jāņa Kostabi zēnu un jūrnieku maršus, V.Runova polku, J.Ivanova valsi no kinofilmas «Zvejnieka dēls», melodijas no tautas dziesmu apkopojuma, arī paša skolotāja J.Putina orķestrantiem pielāgoto «Valodzīti», «Rūžēnu» un citas.

Tikšanās Izglītības un zinātnes ministrijā bija auglīga

Lidiņa Kirillova

Preiļu pilsētas domes priekšsēdētāja Ilmāra Meluškāna un izglītības un zinātnes ministra Kārla Greiškalna tikšanās laikā tika apspriesti vairāki aktuāli jautājumi un panāktas vienošanās par turpmāko rīcību, «Novadnieku» informēja Preiļu pilsētas domē.

6. jūnijā Rīgā notikušo sarunu laikā izglītības un zinātnes ministrs oficiāla izveidošana paredzama jau tuvākajā laikā. Drīzumā notiks arī sarunas par spēlēm nepieciešamo finansējumu, ir jāsagatavo un jāiesniedz konkrēti aprēķini.

Ministrs tika iepazīstināts arī ar ieilgušo

Preiļu arodvidusskolas nodošanu valsts pārziņā.

Jautājums, kuru sāka risināt pirms

vairākiem gadiem, biežās valdības un mi-

nistru maiņas rezultātā joprojām nav izkustējies no vietas. K.Greiškalns Preiļu pilsē-

tas domes sagatavoto informāciju uzskaitīja ar izpratni un nosūtīja tālākai rīcībai. Pa-

salaik svarīgi ir tas, ka ministrs neteicā «nē»

pārmaiņām, uzsvēra I.Meluškāns. Tagad

izglītības un zinātnes ministrijā strādā vairs

tikai viens darbinieks, kurš ir lietas kursā

par arodvidusskolas pārņemšanu valsts pār-

ziņā kopš problēmas sākumiem.

Saprašanās ar ministru tika panākta arī

jautājumā par pedagogu algu izmaksām

pilsētu skolās. Valstī darbojoties principis,

ka nauda seko skolēnam, īstenojas tikai

dalēji, teica Preiļu pilsētas domes priekšsē-

dētājs I.Meluškāns. Naudas plūsma apstājas rājona līmenī, kur notiek līdzekļu pārvalde, kā nu kurā rājona tiek uzskatīts par pareizāku un kā tiek nolemts. Preiļu pilsētas dome, skolu vadītāji un pedagogi uzskata, ka algu sadale, kāda tā ir Preiļu rājona, neatbilst skolotāju ieguldītajam darbam.

Pedagogu slodze klasēs, kur mācīs ganādzīs trīsdesmit bērnu, nav samērojama ar lauku skolu klasēm, kur bērnu ir maz. Taču atalgojuma ziņā pedagogu darbs tiek novērtēts līdzīgi. Līdz šim nav izdevies panākt kaut nelielu pretīmākšanu līdzekļu pārvaldes ziņā, lai gan notikušas sarunas un pat it kā panākta sapratne rājona izglītības pārvalde, teica I.Meluškāns.

Tagadējais izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Greiškalns 7. Saeimā vadīja Valsts pārvaldes un pašvaldību komisiju. Viņa viedoklis par pašvaldību reformu bija balstīts uz to, ka novadu pašvaldībām pašām jārīkojas ar pedagogu algām. Arī tikšanās laikā ministrs izteicis pārliecību, ka pārmaiņām finansējuma sadalē jānotiek, cerams, jau tuvākajā laikā.

11. jūnijā — Vasarsvētki

Nāc nākdamā vasariņa,
Daudz uz tevi gaidītāju:
Gaid' arāji, ecētāji,
Gaid' sieniņa plāvēji.

Lūk, te nu viņa, ilgi gaidītā vasariņa, ir
klāt. Vasarsvētku ritam sagatavojuši kup-
lus bērzu zarus, kas, šķiet, aizmirsusi šī pa-
vasara neparasti stīngās salnas. Māj ar
pāragri saziedējušiem jasmīnu krūmiem, ar
margrietinām un madarām, kuras parasti
saplaukt tikai Jāņu dienas vainagu gaidās.

Kopš savas bērības atceros, ka Vasars-
vētku sestdienā tēvs vienmēr kurināja
pirti, bet pārejējā mājinieki, tajā skaitā arī
es, posām istabas, slaucījām visas pagal-
ma tacīnas un kūtsiekšas mairiņā sabi-
rušos salmus. Pievakarē no meža tika at-
nestas bērzu meijas. Lai kocinji ilgāk turē-
tos svaigi, ieriktējām tos stikla bur-
kās, kas piepildītas ar ūdeni.

Man vienmēr gribē-
jās kādu zarīju
aizspraust arī
aiz griestu si-
jām, bet tie vien-
mēr tik ātri novita
un sakalta. Patika
brist pa plāvu un
plūkt visādas zāles un
puķes, pēc tam piestū-
ķēt ar pušķiem pilnas
vāzes.

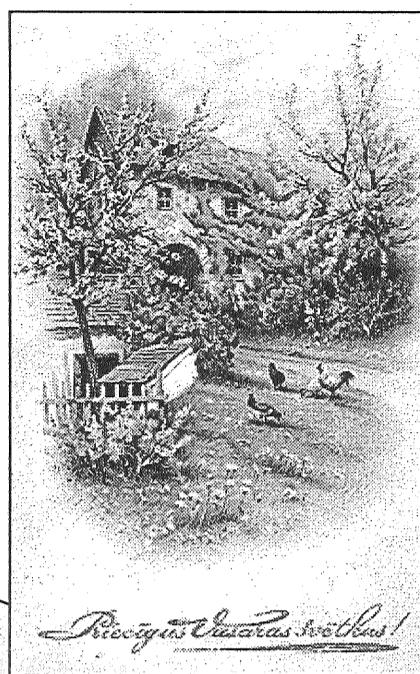
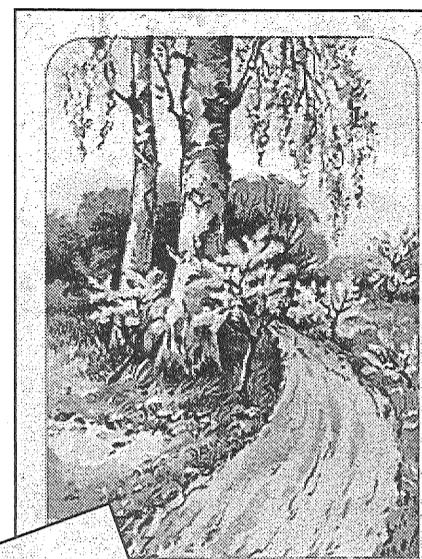
Šķiet, ka tagad vairs reti
kurā mājā atceras Vasars-
vētku tradīcijas, ļauj sev un
apkārtējiem izbaudīt to brī-
nišķīgo sajūtu svētdienas ritā
pamosties no saldi tvanīgas bēr-
zu lapu un kalmju smaržas is-
tabā. Tāpēc ielūkojos 1975. gadā
svešumā «Latgalu izdevniecībā»
Pētera Zariņa sagatavotajā un iz-
dotajā grāmatā «Latgalu tradīcijas».

Lūk, ko tur raksta par Vasarsvētkiem.

Vasarsvētkus, pareizāk Svētā Gara attā-
nākšanas svētkus svinēja septītā svētdie-
nā pēc Lieldienām. Pēdējās nedēļas ce-
turtdienā pirms Vasarsvētkiem bija zāļu
vai lapu diena, kā nu to kurā apvidū sauga.

Zāļu diena gan nebija svinamā diena,
kad nedrīkstēja darīt smagus darbus, taču
sievietes, bērni un citi, kam brīvāks laiks,
gāja uz baznīcu, nesa zālumu un ziedu
pušķus, kur tos nosvētīja. Šos zāļu pušķus,
līdzīgi pūpolu svētdienas pušķiem, uzgla-
bāja mājās kādās sausās un tumšās vietās,
kur tie izkalta sausi un ilgi saglabāja
smaržu.

Sevišķos gadījumos kādu zarīju no sa-

Priecīgus Vasaras svētkus!

Priecīgus Vasaras svētkus!

kaltētajiem pušķiem izmantoja kūpi-
nāšanai, lai rastu istabā patikamu smar-
žu. Ticīgie to darīja arī pērkona negaisa
laikā, «lai aizbaidītu nešķisto garu, ko pēr-
kons vajā un sper tur, kur šis paslēpies». Izmādās, ka tā darījuši arī Latgalē dzīvojo-
šie vecītieki, kuriem arī bijusi zāļu
diena, kas saukta «Listvennica».

Vasarsvētku sestdienā mazgāja istabas,
pušķoja ar zālumiem un ziediem. Slaucīja
pagalmus un «ūlneicas», kur cilvēki vēl
dzīvoja ciemos. Durvis, lieveņus, pagalmu
vārtus pušķoja ar bērzu zariem. Arī sētu un
ceļmalu krustus rotāja ar bērziņiem. Bērzs
bijā šo svētku galvenais varonis.

• 20.-30. gadu pastkartes no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja fondiem.

Vasarsvētkos
svētīja arī ūdeni.
Uzskatīja, ka tikai
pēc tā briža, kad
baznīcā ūdens nosvē-
tīts, droši varēja peldē-
ties arī upēs un ezeros.
Daudzi Vasarsvētkos rī-
koja kāzas. Vietumis tici-
go draudzēs notika čet-
desmit stundu atlaidas. Ar
Vasarsvētkiem beidzās pava-
aris un sākās vasara.

Vai toreiz nebija jauki? Tagad
daudz kas no ticējumiem šķiet
novecojis vai nevajadzīgs. Taču
nevar noliegt, ka cilvēka un dabas tuvums
arī mūsdienās nerovinātās apstākļos nāk
tikai par labu. Priecīgus Vasarsvētkus! Do-
dieties plāvā pēc puķem un bērzu zariem,
nu vismaz tirgū kādu smaržīgu buntīti
noperciet! Un aizsūtiet saviem tuvajiem
kādu sveicību. Ticiet, viņi būs tik pār-
steigtī un priecīgi!

Izmantojot Preiļu vēstures un
lietišķās mākslas muzeja materiālus,
publikāciju sagatavoja

Lidija Kirillova

Ginta Kraukle

Vācu draugi viesojas Līvānu luterānu draudzē

Ginta Kraukle

Trīs dienas no 3. līdz 6. jūnijam
Līvānu luterānu draudzē ciemojās
draugi no Vācijas. Jau sešus
gadus līvānieši uztur sakarus ar
vairākām luterānu draudzēm Vā-
cijā. No Līvāniem uz Brandenburgu
un atpakaļ ceļo vēstules, drau-
džu locekļi regulāri sazvanās, vai-
rākas reizes satikušies klātienē.
12 luterānu draudžu locekļi un
mācītājs Tomass Diezs (Thomas
Dietz) Līvānos ciemojās jau otro
reizi, šoreiz vācu draugiem līdz
bijā arī ļoti vērtīga dāvana Līvānu
luterānu draudzei — elektroniskās
ērģeles.

Viss aizsākās 1994. gadā, kad vācu
draudzes padomes sēdē tika nolemts vei-
dot sociālās palīdzības projektu. Izskatīja
vairākus priekšlikumus, piemēram, par
neredzīgo aprūpi Āfrikā, kā arī par palī-
dzību evangēliski luteriskai draudzei Po-
lijā vai arī Baltijas valstīs. Izšķīrās par la-

bu Baltijā. Ľoti sarežģīti tajā laikā bija
nodināt kontaktus ar cilvēkiem, kas
koordinē baznīcu darbību Baltijā. Sa-
darbībai ieteica Līvānu evaņģēliski lute-
risko draudzi, kurai tolaik nebija draugu
ārzemēs, kas arī bija galvenais iemesls,
kāpēc vācieši izvēlējās Līvānu. Aizsākās
sarakste starp draudzēm, tad radās iespēja
apciemot vienam otru. Draudzes lo-
cekle Anita Reitere «Novadniekam» pastāstīja, ka, viesojoties Vācijā pirms di-
viem gadiem, nācīes konstatēt, ka pamā-
tā draudzēs problēmas ir līdzīgas. Sa-
draudzības partneri dzīvo Austrumvāci-
jā, kurā tākai nesen sākta draudžu un
baznīcu atjaunošana līdzīgi, kā tas ir Lat-
vijā. Viņu draudzes ir ļoti nelielas 20-
30 cilvēku, salīdzinājumā ar Līvāniem,
kur ir 130 draudzes locekļu.

Sadarbība starp Līvānu un Branden-
burgas luterānu draudzēm veidota uz
līdzvērtības principiem, stāsta draudžu
mācītājs Tomass Diezs. Viņš ir mācītājs
devīņas nelielās vācu draudzēs, kuras
kopumā aptver ap 700 cilvēku. Sadrau-
dzība un kontakti ar draudzi Latvijā ir

Diezs, pirmo reizi vācu partneri Līvānos
bija pirms četriem gadiem, savukārt lat-
vieši Brandenburgā ciemojās 1998. gadā.
No sarunām ar Līvānu draudzes locekli,
pensionētu skolotāju, Gaidu Ziedu vācie-
ši uzzināja, ka Līvānu luterānu baznīcāi
līdzekļu trūkuma dēļ nav iespējams iegā-
dāties dievkalpojumos tik nepieciešamās
ērģeles. Brandenburgieši tikko kā bija
iegādājušies labas, pārnēsājamas ērģe-
les savām baznīcām, jo daudzās no tām
nebijā šī mūzikas instrumenta. Tomēr ti-
ka izlemts tās nepaturēt savām vajadzī-
bām, bet gan iepriecināt draugus Latvijā,
uzdāvinot jaunās ērģeles Līvānu lute-
rānu draudzei. Turpmāk baznīcēni ērģēļu
daudzbalsīgajā skanējumā varēs klausī-
ties katru svētdienu, kad dievkalpoju-
mus tāpat kā līdz šim vadis mācītājs
Ēvalds Bērziņš.

Klūdas labojums

Laikraksta 29. aprīļa numurā 3. lappusē rakstā «Pašvaldību vadītāji deklarē ie-
nākumus» pareizi jābūt: Visvaldis Gercāns ienākumus gūst no mantota namīpašuma
un zemes domājamās daļas, kas atrodas Līvānos, Rīgas ielā 60, nevis, kā bija
norādīts, Jekabpils rajona Salas pagastā — Ls 2478,50. Redakcija atvainojas
V.Gercāna kungam par radušos pārpratumu.

Izglītības

■ 13. jūnijā notiks Pašvaldību lietu
pārvaldes reformu padomes sēde, kurā
pašvaldību un valsts institūciju pārstāv-
ji izskatīs jautājumu par Preiļu novada
veidošanu. Kā «Novadniekam» teica Prei-
ļu pilsētas domes priekšsēdētājs Ilmārs
Meluškāns, pašlaik nav zināmi fakti, kas
padomes lēmuma pieņemšanu varētu ietek-
mēt negatīvi. Ja reformu padome atbalstīs
Preiļu novada veidošanu, aptuveni mēneša
laikā varētu tikt pieņemts arī Ministru kabi-
neta lēmums par jaunas pašvaldības
«Preiļu novads» izveidošanu.

■ Preiļu pilsētas domes pašvaldības
uzņēmuma «Saimnieks» strādnieki veic
teritorijas labiekārtošanu Raiņa bulvā-
ra sākumā pie domes ēkas. Beidzot tiek
pildīts domes un «Latvijas Krājbankas»
solījums sakārtot piebraukšanu bankai.
Līdz šim ar mašīnām tika izbraukāts zālajs,
izlauzīti košumkrūmi. Darbu izmaksas tiek
plānotas aptuveni 600 latu apmērā, lielāko
daļu segs «Latvijas Krājbanka».

L.Kirillova

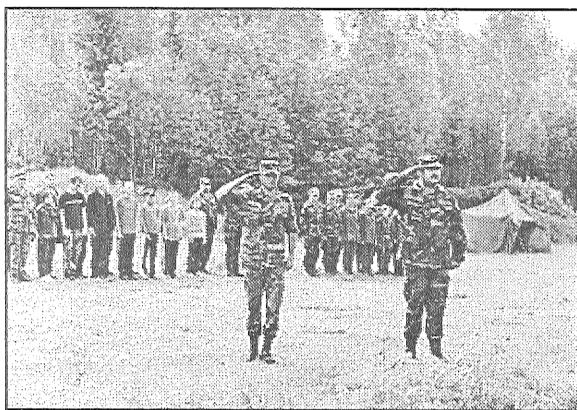
■ Livānu bērnu un jauniešu centrs
(LBC) saņemis Sorosa fonda — Latvi-
ja finansējumu projektam bērnu un
pusaudžu atbalsta kluba «Reksis» iz-
veidei pusaudžiem no sociālā riska ģime-
nēm. LBC izdevies piesaistīt līdzekļus
ilglīcīgākam projektam, kurš tiks realizēts
kopīgi ar sabiedrisko bezpečības organizā-
ciju «Žēlsirdības centrs», patlaban tiek
nodrošināta ēdināšana vairāk nekā 20
bērniem no sociālā riska ģimenēm. Izman-
tojot piešķirto finansējumu, tiks piesaistīts
sociālais pedagogs, psihologs, speciālists
tehniskajā jaunradē. Projekta ietvaros pa-
redzēts iestenot sociālpedagoģiskā un iz-
glītojošā darba programmu, kā arī radit
bērniem iespēju apgūt prasmes un iemaņas
dažādās jomās, informēja LBC direktore
Valentīna Poikāne.

■ Saņemta Valsts prezidentes kance-
lejas vēstule, kurā trīs rajona skolu ab-
solventi tiek aicināti uz tikšanos ar Lat-
vijas Valsts prezidenti Vairu Viķi-Frei-
bergu, informēja rajona izglītības pār-
valdes priekšsēdētāja vietniece Dzintra
Šmukste. Uz tikšanos 12. jūnijā Rīgas pils
dārzā aicināti mācību iestāžu absolventi,
kuri izrādījuši ieinteresētību savām Latvi-
jas nākotnē, apliecinājuši erudīciju un akti-
vitātīti savu mērķu sasniegšanā jau tagad.
Uz tikšanos ar Valsts prezidenti dosies
Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkne Dagne
Ivanova, Rudzātu vidusskolas audzēkne
Sanita Klībiķe un Līvānu 2. vidusskolas
audzēknis Artūrs Sudnīks.

G.Kraukle

Spēles brīvā dabā

Zemessardzes Preiļu 35. bataljona spartakiādē

● Spartakiādes dalībnieki sveic valsts karoga pacelšanu, priekšplānā parādes komandieris Aivars Žugris (pa kreisi) un bataljona komandieris Donāts Valainis.

● Karogu paceļ pagājušā gada uzvarētāji no 4. rotas Jānis Lietaunieks, Jānis Sondors un Raitis Vilkušs.

● Pirmās (štāba) rotas labākās orientieristes Antra Brakovska (pa kreisi) un Līga Garkalne no Vārkavas vidusskolas finišā.

● Sarežģītākie, lielāko spēku un veiklību prasošie posmi šķēršļu joslā bija saistīti ar bēriem: ar resnas virves palīdzību uzrāpties pa bezzarainu stumbru kraujas malā un nošķukt pa dēli...

● Šķēršļu joslā džipu stumj Rudzātu vidusskolas jaunsargu komanda, priekšplānā Lauris Ivbulis.

● Šķēršļu joslas pēdējā posmā — biatlona mērķu sašaušanā pirmā no kreisās Janīna Brokauska.

● ...tikt pāri dziļai bedrei pa ļodzīgu, kēdēs iekarinātu balķi (Jānis Sondors no Rudzātiem).

Antons Rancāns
Autora foto

Tradicionālā, jau 9. Zemessardzes Preiļu 35. bataljona vasaras spartakiāde šogad visos rādītājos atšķirās no iepriekšējām. Bija ļoti labvēlīgi apstākļi sportošanai — Saulains, bet ne karsts laiks. Izmainīti spēju un spēku pārbaudes nosacījumi. Pirmo reizi spartakiādes dalībnieki sacentās orientēšanās prasmē pēc kompasa un apvidus kartes. Bija ievērojami pagarināta šķēršļu josla, papildinot to ar džipu stumšanu, «ievainotā» nešanu pa purvu un citu. Lielāks bija arī dalībnieku skaits, sevišķi starp jaunsargiem, 12-14 un 15-18 gadus veciem skolēniem, kuru pulkā startēja arī meitenes. Pirmajā, štāba rotā, visos sacensību veidos, arī šķēršļu joslas pārv-

rēšanā, komandas sastāvā veiksmīgi piedalījās zemessargu ģimene — Janīna Brokauska ar dzīvesbiedru Imantu no 1. rotas.

...Devīņos no rīta sacensību dalībnieku rotas nostājās parādes ierindā bataljona sporta un kaujas mācību bāzē Badelkā. Meža ieskautajā šautuvē valsts karoga pacelšanu, kas pienācās iepriekšējās, 8. spartakiādes ceļojošā kausa ieguvējai — 4. Rudzātu rotai, ko komandē virsleitnants Jānis Grandāns, sveica četru rotu un bataljona štāba sportisti. Arī šogad 4. (Rudzātu) rotā prata sevi pasniegt, piešakot dalībniekus visās kategorijās. Laurus gan noplūca citi, bet tāds jau ir sports.

Parādi komandēja vispusīgs sportists, spartakiādes galvenais tiesnesis leitnants Aivars Žugris, viņa ziņojumu pieņēma bataljona komandieris kapteinis Donāts Valainis.

Sacensības sākās ar grupu piedalīšanos orientēšanās sacensībās, pirmās uzdevumu izpildīja 1. rotas jaunsardzes, Vārkavas vidusskolas skolnieces Antra Brakovska (9. klase) un Līga Garkalne (11. klase). Arī citas daļā dzimuma pārstāvēs labāk orientējās apvidū nekā vīri un puikas, veiksmīgi atrada un atzīmēja maršrutu kontrolpunktus. Stiprais dzimums toties revanžējās granātas mešanā autoriepā, logā un tranšejā, kā arī spēka sektorā (pievilksnās pie stieņa un atgrūšanās ar rokām). Aptuveni divus kilometrus garā stafete ar sienas, bedres pārvarēšanu, līšanu «zem dzeloņstieplēm», mašīnas stumšanu, biedra pārnešanu pāri dūksnājam, granātu kastes iznešanu no ierakuma, rāpšanos tornī, tanka maketa

«uzspridzināšanu», rāpšanos pa virvi, kēdēs iekārtā balķa pāriešanu, smilšu maisa nešanu un šaušanu ar mazkalibra pistoli «padevās» izturīgākajiem. To, ka šī josla nebija vieglā, apliecinā fakti, ka komandas (četri cilvēki) neiztika bez soda punktiem.

Spartakiāde noslēdzās ar uzvarētāju apbalvošanu. Kā jau pēdējā laikā pieņemts, arī zemessargi kopā ar medālām, diplomiem un piemiņas balvām saņēma tortes, atspirdzinošu dzērienu pudeles. Ceļojošais kauss šoreiz nonāca 2. (Aglonas) rotas īpašumā un glabāsies tur līdz jubilejas, desmitajai spartakiādei 2001. gadā.

Rezultātu tabula

Zemessargu komandu vērtējumā pirmā vieta 2. rotai, otrā — ceturtajai, trešā — štāba komandai; jaunsargu 1. grupā atliecīgi 4., 3. un 1. rotām, otrajā — 2., 4. un 3. rotām.

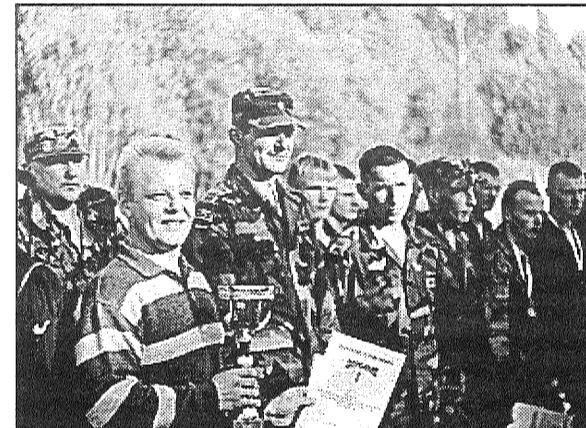
Šķēršļu joslā 12-14 gadīgo jaunsargu grupā 1. vieta Nikolajam Šaškinam, Jurģim Vaivodam, Jānim Zubovam un Normundam Trubenam no Rudzātu vidusskolas, otro un trešo vietu ieņēma Rožupes pamatskolas komanda «Mazvilki» Māris Vaivods, Gustavs Lukjanskis, Andris Cīšs, Kaspars Vaivods un viņu skolasbiedri Valdis Batarāgs, Jurģis Vaivods, Gatis Batarāgs un Igors Lugažs. 15-18 gadīgo grupā Andris Detkovs, Vladimirs Petrovs, Jānis Tjarve un Lauris Ivbulis no 4. rotas pirmajā vietā, otrajā — 3. rotas «Kurmīšu» komanda Jānis Urbanovičs, Pāvels Laizāns, Mairis Kaplers un Jānis Vindulis, trešajā 1. (štāba) rotas komandas dalībnieki Jānis Pizičs, Aleksandrs Grinevičs, Jānis Ruzgīs un Daniels Skaugis.

Zemessargu konkurencē pirmā vieta Jānim Dzērkalim, Ainim Alšānam, Jānis

nim Ignatjevam un Valdim Šnepstam no 2. rotas, otrā — Jurim Lietauniekam, Jānim Sondoram, Anatolijam Pastaram un Raitim Vilkušam no 4. rotas, trešā — štāba komandai Aivaram Žugrim, Pēterim Trubačam, Viktoram Ivanovam un Guntaram Butkevičam.

Individuāli labākie orientēšanā, granātas mešanā un spēka vingrojumos:

15-18 gadīgās meitenes Ieva Pākste, Antra Brakovska un Līga Garkalne no 1. rotas, zemessardzes Sveti Bogdanoviča un Janīna Brokauska. 12-14 gadīgo zēnu grupā Māris Vaivods, Jurģis Vaivods un Nikolajs Šaškins no 4. rotas, 15-18 gadīgajā divi Ivari — Pentjušs un Bumbišs no 2., Andris Detkovs no 4. rotas. 19-29 gadīgo zemessargu konkurencē Juris Kurmis un Ronalds Malina no 2., Jānis Sondors no 4., 30-39 gadīgo — Jānis Dzērkalis no 2. rotas, štābisti Pēteris Trubačs un Aivars Žugris, 40-44 gadīgo — Jānis Miklaševičs no 2. rotas, Leonīds Valdonis no 1. un Jānis Lietaunieks no 4., 45-50 gadus veco viru grupā Feoktists Pušņakovs no 2., štābists Alberts Brenčāns un Ēvalds Vaivods no 4. rotas. No tiem, kam pāri 50 — Antons Kurms un Jānis Šķelts.

● Šoreiz stiprākie un veiklākie, arī veiksmīgākie izrādījās 2. rotas sportisti, komandieris leitnants Ilmārs Sparāns var smaidīt, saņemis galveno balvu — ceļojošo kausu.

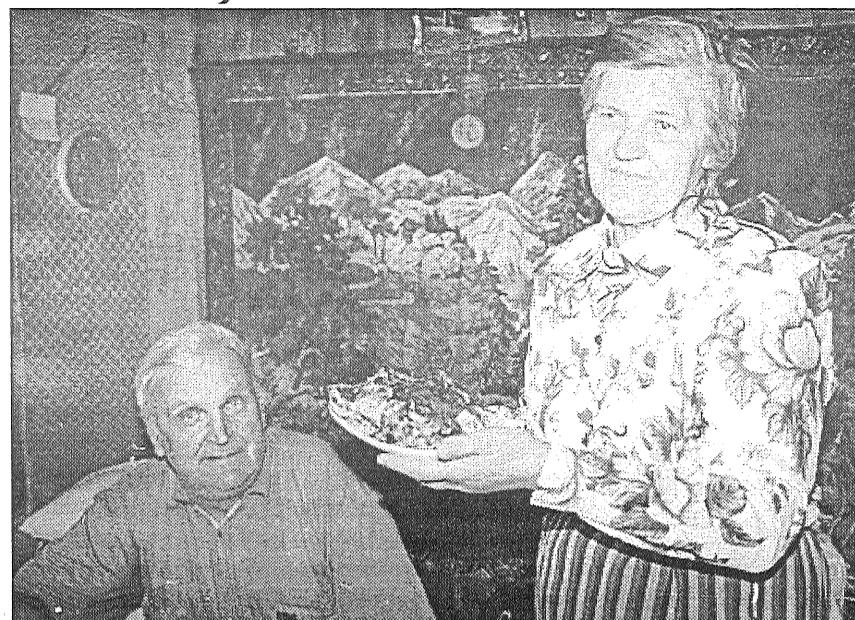
Rūķiši Gaitiņu magnētiskajā laukā

Livija Rancāne

Sākums 1. lappusē.

Daļa no tās iesniedzas arī kaimiņa zemē, kas tam deviņi piekrišanu. Bažījos, kas iznāks, bet ir diezgan labi, tagad vērtē zemnieks. Otrā diķa izveidošanai Stanislavs Gaitiņš rakstīja projektu un guva atbalstu no PHARE programmas. Darbus veica specializēta ceļniecības firma, ierīkoja slūžas, un tagad Gaitiņos izveidoši divi plaši zivju dīķi. Dabas veidotais reljefs šādam nolūkam ir pateicīgs un viegli izmantojams. Pauguri un ielegas izskatās kā bērnu veidojumi smiltīnās, stāp kuriem var pieliet ūdeni un nekur tas neaizplūdīs. Ne šeit labību audzēt, ne ko citu iesakt. Gleznai gan, tas tiesa, nokalnes, mežs, ūdens, plavīnas, celiņi, — kā no skatu kartes.

Tik skaistā vietā kādreiz zemīti kopis Stanislava Gaitiņa tēvs. Otrajam pasaules karam beidzoties, aizgājis mūžībā ar smagu slimību medicīniskās aprūpes trūkuma dēļ. Stanislavs tad vēl bijis mazs puika, grūti nācīties izsīsties dzīvē uz augšu. Skolojies, ieguvīs ceļniecības speciālitāti. Aglonā uzcēlis divas mājas. Vispirms vienu, bet, kad abi dēli paaugušies, domājot par viņu nākotni un ģimenēm, — otru. Mūža atvasaru abi ar Apoloniju varēja mierīgi vadīt Aglonā, ierastajās ērtībās, stāp zināmiem ļaudīm, nodrošinātā sadzīvē. Sākās atmodas laiks, un Stanislavu viltināt vilktin vilka tēva zeme, mājas, no kurām tik vien bija palīcis kā kūts akmens sienas. Gaitiņi kļuva par Breša zemniekiem, ieguva līdzekļus, lai no asfaltētās šosejas, kas garām Gailīšiem ved uz Feimāniem, izbūvētu ceļu līdz Gaitiņiem, pāri pakalniem attlocījās augstsrieguma elektības līnija. No jauna tapušais zemes īpašnieks sparīgi kērās pie saimniecības atjaunošanas. Vēlreiz, jau trešo reizi mūžā būvēja jaunu māju. Toreiz domājis, ka tā noderēsot strādnieku izmitināšanai, bet pats sev uzcertīšot vēl lepnāku. Turpmāk gadi plānos ienesuši savas korektīvas, un tagad tā ir dzīvojamā māja abiem ar sieviņu. Uzcelta pirts, šķūnis, kūts. Pirmie gadi pagājuši, cīnoties ar mežu, kas bija pārēmis zemes lielāko daļu. Pa dienu. Naktīs ne reizi vien saimnieks sēdējis kokā ar šaujamo, lai nosargātu kartupeļu lauku un dārzu no mežacūku uzbrukumiem. Lai aizmidzis nenoveltos zemē, citreiz pat pie koka piesējies. Nosāvis gan nevienu neesot, jo neatzīstot dzīvnieku neva-

● Gaitiņu māju rūķiši — Apolonija un Stanislavs Gaitiņi. Šajā ainiņā iederētos arī akordeons, ko saimnieks labprāt uzspēlē brīvākā brīdi. Foto: M.Rukosujevs

jadzīgu nogalēšanu, tikai pabaidījis. To reiz te nākuši gan alji, gan stirnas, kamēr apraduši, ka turpmāk te saimniekos cilvēki un pamazām aizgājuši no šīm vietām. Bet varbūt izšauti, domā saimnieks, jo mednieki te klistot visai bieži.

Pirmajās saimniekošanas gados Gaitiņos pievērsās aitkopībai. Pakalni aitu ganišanai bija īsti piemēroti. Bez tam Gaitiņiem bija pieredze ar vilnas tirgošanu, kaut gan tādēļ, tāpat kā par kāpostu audzēšanu un pārdošanu toreizējā Leņingradā, bija vien jāsamierinās ar spekulantu vārdu. Tāda toreiz bija reakcija uz privāto biznesu. Plēsām celmus, iekopām zemi, atceras saimnieks. Baroti vērši, turēti zirgi, kādu laiku sagādājuši attiecīgu tehniku un pievērsušies kokmateriālu pārstrādei. Ja nozare nedod cerēto pelnu, piemēram, aitkopība, jo, acīmredzot, ziemēnieki latvieši priekšroku sākuši dot importētām sintētikām, nevis siltām pašmāju vilnas segām un džemperiem, tad Gaitiņi neturas pie tās. Viņi radikāli maina darbošanās veidu.

— Jums savos gados ir ļoti liela drossme un uzdrīkstēšanās, cits mierīgi sēdētu un neko nedarītu, — bilstu saimniekam.

— Sēd arī. Pat jaunie. Viņiem neko nevajag. Gaida, kad manna pati mutē birs, — atjoko Gaitiņu īpašnieks. Bet nopietni piebilst, ka tēva zeme pievelkot kā ar magnētu un turot ciet.

Mundrumu un enerģiju, spējas taisnīgi

izlemt novērtējuši arī pagasta iedzīvotāji, Stanislavu Gaitiņu ievēlot par Rušonas pagasta padomes deputātu.

Viena no ūdenskrātuvēm Gaitiņu saimniekam der kā izmēģinājumu lauciņš zemniekiem. Tajā ielaisti gan liji, gan līdakas, gan asari, gan visādas citādas zivis. Otrājā, jaunākajā diķī šogad ielaisti trīs tūkstoši karpu mazulī. Nozveja, kas nestu ienākumus, pašlaik vēl nav prognozējama, rudens rādis, kas būs izaudzis. Taču no pirmās ūdenskrātuvēs «zivju rāza» katru dienu ir pašu ēdiengaldā un tiek kaimiņiem, ratiem.

Zemūdens ganāmpulks par savu izsalikumu nemāk pažīdot skaļi, bet saimniekam jau ir sava pieredze, kad pie ūdens jānāk ar kviešu vai miežu graudiem. Vērīgi raugoties dzīlumā, kur rāda Stanislavs Gaitiņš, var saskaņāt zivīm klāto galdu — plāksni. Ja tārīk tukša, graudi tiek uzbērti no jauna. Tā vairākās vietās. No jauna izraktos diķos zivīm esot nabadzīgāka ēdienvarte, bet šādās, uzpludinātās vietās esot bagātīgas ganības ar ūdensaugiem un kukainīšiem. Zivīm radīti daibīgi dzīves apstākļi, tie esot labi.

Kur zemnieks nēm gudrības par zivīm un to audzēšanu vairumā? Tās esot apgūtas pašmācības ceļā, izmantojot padomus, ko sniedzot pieredzējuši šīs nozares speciālisti ar zivju audzēšanu slavenajos Naglos.

Vai tomēr ir arī kādas problēmas? Pa-

laik Gaitiņu saimniekam rūpes par zivju nojētu. Esot šīs tas apzināts un noskaidrots. Piemēram, pērn Preiļos karpas pārdošanā bijušas reti.

Istabā ar ceptiem līnijiem sagaida mājasmāte, kā rūķītis klusi aptecēdama vienus, un tā par sevi un vīru arī saka, — mēs pa Gaitiņiem ar rūķu darbiem. Kā pasaka skan Apolonijas dzīves stāsts. Reizē ar maizes darbu Aglonas internātskola ļoti daudz laika viņa atvēlējusi baznīcas tērpas darināšanai. Viņa gan audusi, gan tamborējusi, gan izšuvusi. Tapušas altārsegas un sedzinas, ko uzklāj Komunijas biķerim, dvielīši priesteriem roku slaucīšanai, darināti mugurā velkamie tērpas, uz rokām, ap kaklu liekamās garīdznieku tērpas sastāvdaļas, procesiju cepures un citas lietas, kas grezno baznīcas. Liela daļa no tām veltītas Aglonas bazilikai. Pirms 13 gadiem tikusi paralizēta, bijusi tik smagā veselības stāvoklī, ka no palātas iznestas pārējās gultas, lai netraucētu nomirt. Taču noturējusies pie dzīves, pēc tam Rigā operēta, mājās atgriezusies bez atmiņas. Aglonas Dievmāte, laikam pateicībā par viņas skaistajiem darbiem, esot pilnībā atgriezusi dzīvei, saka mājasmāte. Tagad atkal viņai kā visām lauku saimniecēm pie mājas zied pulku dārzs, viņa kopj mājas soli, gatavo ēdienu un ir īsts labestības un sirsnības iemiesojums. Vienam no suņukiem, kurš saimniecei trāpās pa kājām ceļā no virtutes līdz galdam, uzbilst, — Lācīt, ej pa ceļu, dēlin!

Bet īstie dēli ir savos darbos. Jāzeps ir robežsargs uz Lietuvas robežas, Jānis palīcis un strādā Aglonā. Trīs mazbērni, vecākā mazmeita jau studē.

Tomēr Gaitiņu īpašnieku portrets nebūtu pilnīgs, noklusējot kādu raksturīgu īpašību. Viss, kas tiek darīts, galvenokārt ir saimnieka neremdināmās zinātkāres dēļ. Viņš nepieder pie sīkstūliem un mantraušiem, kas liek santīmu pie santīma, zaudē godu un sirdsapziņu, raušot bagātības. Viņam patīk eksperimentēt, izmēģināt, augstu vērtē cilvēciskas attiecības. Uz jautājumu, kā paredz cīnīties pret malu zvejniekiem, atbild, vai nu tādēļ ies postā, ja kāds nodzīs apetīti ar naktī izvilktu zivju kilogramu. Kad bija skaidrs, ka ar vilnu nekāds bizness neesanāks, aitas tāpat vien izdalījis radiem un pazīmām, kas vien gribēja. Stāsta, ka dzīv gadījušās arī galīgi tukšas dienas, bet pēdējo desmitnieku tomēr atdevis baznīcas vajadzībām.

Lauksaimniecības augu svarīgāko kaitēkļu un slimību izplatības prognoze un veicamie aizsardzības pasākumi jūnijā

Vasarāju labībās mēneša sākumā būs jātūrpina nezāļu apkarošana. Svarīgi ir atcerēties — herbicidi ir izsmidzināmi, sākot ar graudu 3 lapu stadiju, un lielāko daļu herbicidu var lietot līdz stiebrošanas sākumam, izņēmums ir granstars un lontrels, ariane, harmonijs-ekstra, monitors, kurus var izsmidzināt līdz otrā mezgla stadijai, sekatora smidzināšana līdz pirmā mezgla stadijai, bet starani 180 pret kerainu mādaru un tūruma tīteni var izmantot līdz pārādās pēdējā lapa.

No slimībām gan vasarāju, gan ziemāju sējumos izplatīta lapa plankumainība, mīlrasa, rūsas un sakņu puve. Jau maija vidū šogad ziemāju sējumos plāsi izplatītas ir lapu plankumainības mīlrasa, rūsas un sakņu puve.

Mežu laukos, it sevišķi tajos, kur ir izsēts nenokodināts sēklas materiāls, jau sāk parādīties tīkplankumainība.

Slimību ierobežošanai graudaugu sējumos, sevišķi ar augstu potenciālo ražu, ir jālieto fungicidi. Slimību apkarošanai pieņemotākie fungicidi ir alto, tilts premium, folikūrs, tango super, mirāža, impakts, juvenīts un alegra, sējumos, kur bez lapu slimībām sastopama sakņu puve, jālieto sporifikats (cerošanas fāzes beigās — stieb-

rošanas sākumā).

Vēlu sētos vasarāju sējumos jūnija sākuma siltājās dienās var kaitēt labību sprādzis, melnā stiebrmuša, vēlāk arī laputis. Jau maija vidū ziemāju sējumos ir sastopami tripsi. Insektīcida lietošana tripīšu apkarošanai nepieciešama, ja stiebrošanas beigās ir 8-12 eksemplāri uz auga. Laputu apkarošana ieteicama, ja uz auga atrad 3-5 laputis un invadēts ir katrs trešais augs. Jāvērtē arī afidofāgu daudzums (it īpaši mārišu).

Biešu sējumos to attīstības sākuma stadijās siltājās dienās postīgs būs sprādzis un biešu kapracis. Iespējami nozīmīgi biešu mušas bojājumi, to ierobežošanu veic kāpuru šķilšanās sākumā, ja uz auga četru lapu fāzē ir vairāk kā 10 biešu mušas olas, vai 4-8 olas, kad augam ir tikai divas lapas, šī kaitēkļa apkarošanai pieņemotākais insektīcids ir Bi-58.

Vēlu sētos **linos** turpinās baroties linu sprādzis. To ierobežošana nepieciešama, ja uz 1 m² vairāk par 10 sprādziem. No linu slimībām iespējama linu vītes un iedegu izplatība, sevišķi laukos, kur nav ievērota augu sekā, vai izsēta nekodināta sēkla.

Kartupeļu stādījumos postīgs būs kartupeļu lapgrauzis. Tā apkarošana nepiecie-

sama, ja invadēts vairāk par 5% ceru.

Mēneša beigās ir iespējama kartupeļu sāusplankumainības izplatība, agros stādījumos iespējamas lakstu puves pazīmju parādīšanās. Profilaktiskie miglojumi jāuzsāk pēc prognožu dienesta signāla, vai arī kad laksti sāk sakļauties rindās. Pirmās divas apstrādes veic ar sistēmas iedarbības fungicidiem ridomilu gold MC, ridomilu MC akrobātu-plus, sandofānu M8 vai tātū ar 14 dienu intervālu.

Kāpostu stādījumos postīgi būs krustziežu sprādzi un kāpostu muša. Kāpostu mušas apkarošana nepieciešama, ja pie auga ir 6-10 olas un invadēts 10% augu.

Vasaras rapša sējumos savu postīgo darbibu turpinās sprādzis un krustziežu spīdulis, masveida savairošanās gadījumā ir jāsmidzina insegīcīds decis vai fastaks. Smidzināšana nepieciešama, ja vidēji uz viena auga rapsim ziedpumpuru parādīšanās sākumā atrad 1-3 spīdulīus, pirms ziešanas 3-5 spīduli.

Burkānu sējumos līdzīgi kā iepriekšējos gados postīga būs burkānu lapu blusīņa. Burkānu mušas postījumi būs lielāki laukos, kur burkāni sēti atkārtoti, un no vēja aizsargātās smilšainās augsnēs. Kaitēkļu apkarošanai var izmantot deci vai fastaku.

Zirņu sējumos kaitēkļi būs zirņu tinējs, kura apkarošanai izmanto trihogrammas, kuras izlaiž, kad zirņi sāk ziedēt, ja tie zied bagātīgi, pēc 7-10 dienām ieteicama otreižēja deva.

Ābolīna sēklu laukos daudz sastopami ābolīnu stūblāju un ziedu smecernieki. Apkaršana nepieciešama, ja stiebrošanas fāzē uz 100 ETV ir 50-100 vaboles. Smidzināšana ar insegīcīdu nepieciešams izdarīt ne vēlāk kā 20 dienas pirms ābolīna ziedēšanas sākuma.

Ābelu kraujā apkarošanai pēc ziedēšanas ābeles ieteicams apsmidzināt ar skoru, pēc tā iedarbības izbeigšanās, ja ir labvēlīgi apstākļi kraujā attīstībai, jālieto piekārējās fungicīds, piemēram, ditāns.

Ja pēc ābelu ziedēšanas dārzā ir savirojušies kaitēkļi, tad fungicīdam var pievienot kādu no insegīcīdiem. Aktīvi lido ābolu tinējs, tā ierobežošanai olu stadijā izmanto trihogrammas, kāpuru stadijā insegīcīdus. Pēc pīlādžu tīkkodes izlidošanas tās apkarošanai ir jāveic smidzinājums ar kādu no insegīcīdiem.

Jevgēnija Stikāne,
Valsts AAD vecākā inspektore,
tālr. 22724

Televīzijas programma		
Televīzijas programma		
Pirmdiens, 12. jūnijus		
LATVIJAS TV I		
6.55 Rīts.	18.45 Neprātīgi iemīlējies. M. f.	6.00 Vēstis.
8.15 Saulrieta liedags.	20.40 Eiropas meistarsacīkstes futbolā — 2000. Portugāle — Anglija.	6.20 Dežūrnodaļa.
181. sērija.	22.55 Futbols + TV.	6.35 Zinas visai ģimenei.
9.00 «Dzīvīte» piedāvā...		6.45 Labrit!
17.00 «Dzīvīte» piedāvā...		7.00 Vēstis.
17.30 Skates un mācies!		7.35 Multfilmas.
18.00 Zinas.		8.15 Čigāniete. Seriāls.
18.30 Klēts.		9.05 Santabarbara. Seriāls.
19.00 Praktiskās zinas.		10.00 Dialogi par dzīvniekiem.
19.05 Krustpunktī.		11.00 Vēstis.
19.30 No pusvārda.		11.35 V.Komisarova raidījumu cikls.
20.00 Hameleono rotājas. 1331. sērija.		12.05 Melnā Pērle. Seriāls.
20.25 Latvija ieligo Jāņus.		12.55 Bagātie un slavenie. Seriāls.
20.30 Panorāma.		13.00 Zinas.
21.11 Mūsu cilvēks.		13.35 Divas klavieres.
21.25 Lietišķās zinas.		14.40 Dežūrnodaļa.
21.30 Lielās čerības. M. f. 1. sērija.		15.00 Vēstis.
22.30 Mebiusa ceļš.		15.35 Tūkstošgades noslēpumi.
23.00 Zinas.		16.25 Bēgošās mūkenes. Seriāls.
23.10 FIB: pēc noīlguma. Seriāls. 1. sērija.		17.25 Apja jubileja. I.Glazunovam — 70.
LATVIJAS TV II		18.00 Vēstis.
17.15 Kristīgā programma.		18.45 Mežonīgais enģelis. Seriāls.
17.45 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Vacijs — Rumānija. Pārtraukumā — ap 18.45 Zinas.		19.30 Eiropas meistarsacīkstes futbolā — 2000. Dienvidslāvija — Slovēnija. Pārtraukumā — Vēstis.
20.00 Vakara pasaciņa.		22.45 Eiropas meistarsacīkstes futbolā — 2000. Dienasgrāmata.
20.15 Ciemos pie Tofika.		23.05 Dežūrnodaļa.
20.30 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Portugāle — Anglija. Pārtraukumā — ap 21.30 Zinas.		Trešdiens, 14. jūnijus
22.40 LR meistarsacīkstes ielu basketbolā.		LATVIJAS TV I
23.10 Kvalitāte.		6.55 Rīts.
LNT		8.15 Saulrieta liedags.
6.30 Ticīgo uzvaras balss.		183. sērija.
7.00 LNT brokastis.		9.00 «Dzīvīte» piedāvā...
9.15 Kamilla. 43., 44. sērija.		17.00 «Dzīvīte» piedāvā...
10.45 Mājas, kur atgriezties. 231. sērija.		17.30 Sagālas noslēpums. Seriāls. 12. sērija.
11.10 Mājas akadēmija.		18.00 Zinas.
11.40 Ražots Latvijā. Karšu izdevniecība «Jāņasēta» piedāvā...		18.30 Dzejas teātris.
11.45 TV veikals.		19.00 Praktiskās zinas.
12.00 Dežurējošais enģelis Stefānija. 136. sērija.		19.05 Nedēļas vidū.
13.00 Atrumtrase. 6. sērija.		19.35 Mans būs mans.
14.00 Vīlna Rulja sarunas.		19.45 Zebra.
14.30 Egila Zariņa «Mīkslīs».		20.05 Hameleono rotājas. 1333. sērija.
15.00 Zvaigžņu stunda.		20.30 Panorāma.
15.30 Latvijas mūzikas stunda.		21.11 Mūsu cilvēks.
15.57 LNT zinas.		21.25 Lietišķās zinas.
16.00 Multfilmas.		21.30 «Latloto» izloze.
16.57 LNT zinas.		21.35 Ceļojosās brunīnieks. 35. sērija.
17.00 Kamilla. 45., 46. sērija.		22.30 Viens likums.
18.30 Māsas. 37. sērija.		22.45 Bāka bankā.
19.25 LNT zinas.		23.00 Zinas.
19.30 Mājas, kur atgriezties. 232. sērija.		23.10 FIB: pēc noīlguma. 3. sērija.
19.55 Ražots Latvijā. Metināšanas pusautomāti.		LATVIJAS TV II
20.00 LNT zinas.		17.50 Kristīgā programma.
21.00 Losandželosas policija. 41. sērija.		18.20 Vide. Māja. Interjers.
21.50 Soprano ģimene. 3. sērija.		18.40 Ikdienu.
22.50 LNT zinas.		19.00 Zinas.
23.00 Latvijas kuģniecības Kanāla regate 2000.		19.15 LTS zinas.
23.30 Lampūni. Pielādētais ierocijs. M. f.		19.45 TV motors.
KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV		20.00 Vakara pasaciņa.
6.00 Zinas.		20.15 Ciemos pie Tofika.
6.10 Aleksandrs Nevskis. M. f.		20.30 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Itālija — Belgija. Pārtraukumā — ap 21.30 Zinas.
8.00 Zinas.		21.00 Dokumentāla filma.
8.10 Spēlējiet, harmonikas!		21.35 Vrietis un sieviete.
8.40 Kamēr visi ir mājās.		22.25 XI Krievijas atlaklātā kinofestivāla svīnīgā slēgšanas ceremonija.
9.15 Huzāru balāde. M. f.		0.05 Dežūrnodaļa.
11.00 Grupas «Lube» jubilejas koncerts.		Ceturtdiens, 15. jūnijus
12.30 Karogs. Ģerbonis. Ordenis.		LATVIJAS TV I
13.00 Zinas.		6.55 Rīts.
13.10 Dienēja reiz divi draugi. Mākslas filma.		8.15 Saulrieta liedags.
14.50 Pārdrošais maršruts.		184. sērija.
16.15 Smieku panorāma.		9.00 «Dzīvīte» piedāvā...
16.50 Pelēkie vilki. M. f.		17.00 «Dzīvīte» piedāvā...
19.00 Laiks.		17.30 Dabas grāmata.
20.00 Jautro un atjaunošķīgs klubus — 2000.		18.00 Zinas.
22.10 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Vacijs — Rumānija.		18.30 Dzives likloči. 19. sērija.
0.20 Liecinieka slepkavība. Mākslas filmas.		19.00 Praktiskās zinas.
1.40 Piedzīvojumi ir piedzīvojumi. M. f.		19.05 4. studija.
KRIEVIJAS TV		19.30 Mēs — trīsstūri.
6.00 Uz priekšu, gardemarini 3! M. f.		20.00 Hameleono rotājas. 1334. sērija.
7.50 Labrit!		20.25 Latvija ieligo Jāņus.
8.25 Brīvu vietu nav!		20.30 Panorāma.
9.30 Esmu pats sev režisors.		21.11 Mūsu cilvēks.
11.00 Vēstis.		21.25 Lietišķās zinas.
11.25 Lai dzīvo gardemarini! Mākslas filma.		21.30 Ceļojosās brunīnieks. 36. sērija.
13.55 Pēc 30 gadiem. Koncerts.		22.30 Tādi esam.
15.40 M. Zadornovs. No Puča līdz Putinam.		23.00 Zinas.
18.00 Vēstis.		23.10 FIB: pēc noīlguma. 4. sērija.
		LATVIJAS TV II
		17.40 Kristīgā programma.
		18.10 Dodot gūtais...
		18.40 Skatpunks.
		19.00 Zinas.
		19.15 LTS zinas.
		19.45 Rigā — 800.
		20.00 Vakara pasaciņa.
		20.15 Glemos pie Tofika.
		20.30 Eiropas meistarsacīkstes futbolā — 2000. Zviedrija — Turcija.
		22.45 Eiropas meistarsacīkstes futbolā — 2000. Dienasgrāmata.
		23.00 Dežūrnodaļa.
		23.15 Tukšie vārdi. M. f.
		0.25 Karstais desmitnieks.
		Piektdiens, 16. jūnijus
		LATVIJAS TV I
		6.55 Rīts.
		8.15 Saulrieta liedags.
		185. sērija.
		9.00 «Dzīvīte» piedāvā...
		17.00 «Dzīvīte» piedāvā...
		17.30 Multfilma.
		18.00 Zinas.
		18.30 No trešās puses.
		19.00 Praktiskās zinas.
		19.05 Globuss.
		19.30 Žaklinas zvaigžņu tops.
		20.00 Hameleono rotājas. 1335. sērija.
		20.25 Latvija ieligo Jāņus.
		20.30 Panorāma.
		21.11 Mūsu cilvēks.
		21.25 Lietišķās zinas.
		21.30 Dabas kūda. 3. sērija.
		22.30 Vakara intervija.
		23.00 Zinas.

Televīzijas programma		Televīzijas programma		Televīzijas programma	
Sestdiena, 17. jūnījs		Svētdienas, 18. jūnījs		Svētdienas, 18. jūnījs	
LATVIJAS TV I		LATVIJAS TV I		LATVIJAS TV I	
9.00 Multfilma.	16.45 Dienas programma.	9.00 Vieglu garu!	12.40 Gillette.	10.05 Kriminālizmeklēšanas inspektors. M. f.	
9.30 Vl Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkus gaidot.	17.15 Dzintara zvaigzne.	9.30 Rita pasts.	16.25 Vertikāle.	12.05 Celotāju klubs.	
9.40 Veselības piecīnute.	17.45 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Rumānija — Portugāle.	10.00 Krievijas impērijas kronis. M. f. 1. daļa. Atkal nonotveramie atriebēji.	16.55 Lolitas receptes.	12.45 Kāda šedevra vēsture.	
9.45 Latvijas mobilais telefons piedāvā...	20.00 Skatpunktā.	12.25 Civilizācija.	17.15 Latvijas zajaņas zelts.	13.00 Zījas.	
10.35 TV erudīts.	20.30 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Anglija — Vācija.	13.00 Zījas.	17.45 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Slovēnija — Spānija.	13.10 Kalnietis. Seriāls.	
11.05 Saulrieta liedags. 50. sērija.	22.40 Gillette.	13.10 Kalnietis. Seriāls.	20.00 8. stāvs.	14.00 Futbola laiks.	
11.50 Žurnāls «National Geographic».	23.10 Stila palete.	14.00 Septītais prāts.	20.30 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Norvēģija — Dienvidslāvija.	14.25 Multfilmas.	
12.45 Zootrops.	LNT	14.40 AK, Semjonovna!	22.40 Mana Rīga.	15.20 Lai atcerētos...	
13.15 Mini mani!	8.00 Trakā savrupmāja.	15.20 Detektīvu šovs.	LNT	16.00 Zījas.	
13.45 Vakara intervija.	14. sērija.	16.00 Zījas.	8.00 Trakā savrupmāja.	16.15 Surumburums.	
14.15 Tas esī tu pats.	8.30 Tarzāns. 7. sērija.	16.15 Gada dziesma.	15. sērija.	16.40 Piedzivojumi gaisā. M. f.	
14.20 Kā bankā.	9.30 Multfilma.	17.00 Sievēšu stāsti.	8.30 Lesija. 51., 52. sērija.	19.00 Laiks.	
14.35 A.Dzījums. «Es vēlos mājās pārnākt...»	10.00 Spogulīt, spogulīt.	17.30 Nelabojamais melis. Māksla filmā.	9.30 Multfilma.	20.00 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Spānija — Slovēnija.	
15.50 J.Mediņš. «Ārija».	15., 16. sērija.	19.00 S.Dorenko autorraidījums.	10.00 Spogulīt, spogulīt.	22.05 Kotona klubs. M. f.	
15.55 Savai zemitei.	11.00 Suzanna ir klāt.	19.55 Baltā uguns. M. f.	17.30 Hameleonus rotājas. 1333., 1334. sērija.	0.30 Leonardo cīņas zona. M. f.	
16.25 Rigai — 800.	61. sērija.	21.40 Eiropas meistarsacīkstes futbolā. Rumānija — Portugāle.	17.15 Tas esī tu pats.	1.15 Opozīcija. M. f. 5. sērija.	
16.40 Nākotnes parks.	11.30 Egila Zarina «Mīkslis».	23.50 Varenā Afrodite. M. f.	17.20 Hameleonus rotājas. 1335. sērija.	2.25 Zvaigžņu stunda.	
17.00 Hameleonus rotājas. 1331., 1332. sērija.	12.00 Tekstas reindžers.	7.30 Krievijas TV pasts.	17.45 Putekļiem gaistot.	KRIEVIJAS TV	
17.45 Ez libris.	10., 11. sērija.	8.00 Labrit!	18.00 Zījas.	6.00 Multfilma.	
18.00 Zījas.	16.40 Emulators. 21. sērija.	8.50 Simts pie viena.	18.10 Pieturzīmes.	6.20 Tēvs, māte, es — sportiska ģimene.	
18.40 «Dzīvite» dārzā.	17.30 Savādi gan.	9.35 Esmu pats sev režisors.	18.40 Pirmizrāde. Projekts «Vizuālā Latvija».	7.20 Ar bērnu muti.	
18.55 Praktiskās zījas.	18.00 Adams ģimene.	10.05 Draugi. Seriāls.	18.55 Praktiskās zījas.	7.55 Labrit!	
19.00 «TV teātris» piedāvā...	35., 36. sērija.	10.25 Zelta atlēga.	19.00 Province.	8.30 Brīvu vietu nav!	
19.30 Doles rīcūraču.	19.00 F-1 Kanādas GP kvalifikācija.	11.00 Vēstis.	19.30 Ināras Makārovas ceļojums uz Itāliju.	9.30 Pilsetīņa.	
20.00 Jaunā Lesija. 41. sērija.	19.55 Viss tavai mājai.	11.20 Federācija.	20.00 Mini mani!	10.00 Krievu loto.	
20.25 Latvija ieligo Jāņus.	20.00 LNT zīnas.	12.10 Diskodejotājs. M. f.	20.25 Latvija ieligo Jāņus.	10.40 Multiplikācijas ābece.	
20.30 Panorāma.	20.30 Sirdsmiljotā Monika.	14.15 Planēta Zeme.	20.30 Panorāma.	11.00 Vēstis.	
21.05 «Latlotto» izloze.	21.00 Alja Makbilia. 41. sērija.	15.10 Vakari Politehniskajā institūtā.	21.15 Aizkadri.	11.20 Parlamenta stunda.	
21.15 10. Eirovīzijas jauno mūzikai-izpildītāju konkursa fināls Bergenē.	21.55 Mans personīgais Aidaho štats. M. f.	16.05 Mana ģimene.	21.30 Džonatanas Krīks. 10. sērija.	12.15 Jaunais «Vecais dzīvoklis».	
22.55 Joka pēc. M. f.	23.50 Paradizes putni 2. M. f.	17.05 Divas klavieres.	22.20 TV motors.	13.10 Dialogi par dzīvniekiem.	
LATVIJAS TV II	6.00 Zījas.	18.00 Vēstis.	22.35 Ligo nāk ar saviem priekiem.	14.10 Policisti un zagļi. M. f.	
9.00 Ceļš uz debesisim. 39., 40. sērija.	6.10 Vārds mācītājam.	18.45 Brīvu vietu nav!	LATVIJAS TV II	16.00 Starptautiskā panorāma.	
10.40 Nāc līdzi!	6.25 Vīsi Kusto komandas ceļojumi.	20.30 Eiropas meistarsacīkstes futbolā — 2000. Anglija — Vācija.	9.00 Žurnāls «National Geographic».	16.30 Nogalināt šakāli. M. f.	
11.10 Lielie kari un kaujas. Dok. f. 39. sērija.	7.15 Šurumburums.	23.45 Eiropas meistarsacīkstes futbolā — 2000.	9.55 Tas esī tu pats.	18.00 Spogulis.	
12.05 TV virtuves noslēpumi.	7.25 Spēlējet, harmonikas!	23.00 Pasaules meistarsacīkstes F-1.	10.00 Annījas virtuve.	19.00 Barhanovs un viņa miesassargi. M. f.	
12.35 Palīgā!	8.00 Zījas.		11.00 Trīsvienības svētku dievkalpojums.	21.15 Eiropas meistarsacīkstes futbolā — 2000. Norvēģija — Dienvidslāvija.	
16.15 Olūti.	8.10 Padomi kulinārijā.		12.10 Kontakts.	23.10 Eiropas meistarsacīkstes futbolā — 2000.	
	8.30 Ātrā palīdzība.			Dienasgrāmata.	
				23.25 Pasaules meistarsacīkstes F-1 klasē.	
				1.25 Laimē. Dok. f.	

Konkursiņš «Veselas kājas — laba garastāvokļa kīla»

Anita Muzikante,
krāsu un stila
konsultante

1. Kāju pēdu masāža ir viens no labākajiem veidiem, kā atpūtināt kājas un uzlabot pašsajūtu. Jau senie ārsti zinājuši, ka kāju pēdās atrodas vairāk nekā... punktu (150. 3000. 7000.).

2. Pirms pedikūra kājas izmērcē... min. speciālā vannīņā ar vannas sāli vai ziepjūdeni (15 min. 30 min. 45 min.).

3. Nevēlamī ir pilnībā izgriezt nagu stūrišus, jo tas arī veicina

a) ātrāku nagu augšanu, b) nagu ieaugšanu, c) nagu plaisāšanu un lūšanu.

4. Apavus vislabāk pirk..., jo tad kāju pēdas ir visjūtīgākās, un jūs nenopirkiet tādus apavus, kas spiedīs un ilgi būs jāienēsā

a) no rīta, b) pusdienlaikā, c) pēcpusdienā, d) vakarā.

5. Kas jādara pēc pedikūra, lai sakopatis iespaids saglabātos ilgāk

a) jākopj kājas katru vakaru, b) reizi nedēļā, c) nekas nav jādara līdz nākošai pedikūra reizei.

Pareizai atbildsei dāvana — pedikūrs. Atbildes sūtiet uz «Novadnieka» redakciju Aglonas ielā 1, Preiļi, LV 5300.

Nākošreiz par papēžu plaisāšanu.

Atpūtiniet acis!

Skaistas acis cilvēkus dara pievilciņus, bet skaistas ir veselas acis. Svētku drudzi bieži vien aizmirstam par miegu un atpūtu un, paraugoties spogulī, konstatējam, ka tajā redzamais attēls mūs neapmierina. Tāpēc iesakām dažus vienkāršus paņēmienus, kā nenodarīt acīm pāri un tās atpūtināt.

Acu grims un skropstu tuša ik vakaru noteikti rūpīgi jānotīra ar speciālu acu kosmētikas noņemšanai paredzētu šķidrumu. Pretējā gadījumā riskējat iegūt acu iekaisumu, pat ja acis nav pārlieku jūtīgas vai alerģiskas.

Nogurušiem, apsārtušiem un iekaisušiem plakstiem vienkāršais līdzeklis ir stipras mēlnās tējas vai kumelišu uzlējuma kompreses, ko patur uz acīm trīs līdz piecas minūtes. Aptiekās varat iegādāties arī vairāku firmu acu pilienus. Tos iegādājoties, tomēr vajadzētu konsultēties ar ārstu vai aptiekāru, kā arī ievērot to derīguma terminu (vairāki pilieni pēc to atveršanas jāizlieto viena mēneša laikā). Starp citu, viegli apsārtumu vai iekaisumu var radīt ne tikai alerģija, ilgstīš darbs pie datora, bet arī slīkts uzturs,

cieši pat negribēja patentēt brīnišķīgo atklājumu, lai ne tuvu nepielāstu kādu pie savas slepenās zelta dzīslas. Tagad kļuvis zināms, ka šo zāļu pamatā, kurām pateicoties daudzi bagātnieki, populāri mākslinieki un politiķi nodzīvojuši līdz

cienījamam vecumam, neraugoties uz viņu mīlestību pret alkoholu un stipriem cigāriem, ir izvilkums no Alpu plavās speciāli izaudzētu jēru aknām. Šveicēši pierādījuši, ka viņu preparāts tāds ir vienīgais. Tas kavē neatgriezeniskas izmaiņas novecojošā organismā un kalpo kā profilaktisks līdzeklis pret onkoloģiskām slimībām. Taču brīnumzāļu in-

acis pa kreisi, cik tālu iespējams, patu dažas sekundes. To pašu atkārtojiet arī pa labi. Tad atgrieziet acis sākuma stāvokli un ieturiet dažu sekunžu pauzi. Pēc tam atkārtojiet šo vingrinājumu 3-4 reizes;

■ abas acis mirkšķiniet, cik ātri varat (skaitot līdz desmit), tad acis strauji aizveriet. Ieturiet dažu sekunžu pauzi. Pēc tam acis atveriet un, nesasprindzinot redzi, 3-5 sekundes skatieties tālā punktā. Atslābinieties un atkārtojiet vingrinājumu trīs reizes;

■ acu vingrošanai labi noder arī acu aplošana.

Ja acu nogurumam pievienojas vēl organisma vispārējā pārpūle, zem acīm var veidoties neglīti, nokareni maisiņi. Nēlāgu zīmogu uz izskatu un ipaši acīm atstāj pārēšanās. Manāmu uzlabojumu var dot acu pilnīga atpūtināšana, pietiekams miegs, atteikšanās uz laiku no gārīgas un fiziskas piepūles, mērens uzturs un šķidruma patēriņš. Pietūkumu mazina maska no rīvētiem nevārītiem kartupeļiem, ko uzliek no rīta un vakarā. To patur desmit līdz piecpadsmit minūtes, pēc tam rūpīgi notīra un uzklāj acu krēmu. Strādājot acis vislabāk ir atpūtināt, uz pāris minūtēm aizklājot tās ar plaukstām un paturot aizvērtas.

■ cieši aizveriet acis (nesaraucot seju), pēc dažām sekundēm tās strauji atveriet, paceliet augšup. Pēc tam atslābinieties. Padoms: lai piere nesarauktos, uz acu lokiem varat uzlikt rādītājpirkstus; ■ lēnām, nekustinot galvu, aizgrieziet jekcijas bija sāpīgas un daudzi šīs pasaules varenie līdz trim diennaktīm gulēja, degunus spilvenos gremdēdamī un dibengalus izslējuši pret sildlampām, kas veicināja «jaunības eliksīru» ātrāku uzsūšanos organismā.

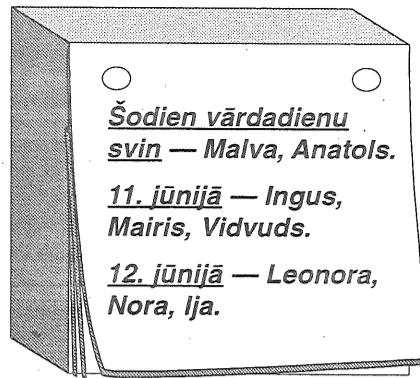
Lai atvieglinātu atjaunojošos veciņus un veiciņu ciešanas, ūveicēši izpētīja vietas preparāta sastāvdaļas un tagad jau zina, kā var iegūt daudzus brīnumzāļu komponentus, kas samazina dūrienu sāpīgumu un terapijas kursa izmaksas.

Patentēdamis «jaunības eliksīru», ūveicēši tomēr nav atklājuši novecojošā organismā atveselošanas metodiku.

10 tūkstoši par vienu adatas dūrienu

Pazīstamās Šveices klinikas «Prery» ārsti patentējuši jau pirms 40 gadiem radīto «jaunības eliksīru».

Ar tā palīdzību viņi paildzīn

Šodien vārdadienu svin — Malva, Anatols.
11. jūnijā — Ingus, Mairis, Vidvuds.
12. jūnijā — Leonora, Nora, Ija.

Horoskopi 12. — 18. jūnijam

Auns. Būs jāpos māja, jo... nebūšanas pašas panākšanas preti. Ceturtdien jutīties savā ādā — pilnmēness gaisma uz jums atstās labvēlu iespaidu. Neatliec darāmo uz nedēļas nogali. +15. -17.

Vērsis. Aktivitāte pieauga, un sakari paplašināsies. Logiski, ka būs jārēķinās ar liekiem izdevumiem, jo — kur tad bez kuku? Tuvākā radi atklās spēku rezerves, kuras nesavīgi realizēs jūsu teritoriju. +14. -18.

Dvīņi. Jo vairāk strādāsiet, jo vairāk saņemsiet, jo vairāk iespēju pats sev radīsiet. Meklējiet iespējas savu mantu turēt drošākā vietā nekā zekē, esat taču uz jauna gadīmīta sliekšņa! Domstarpības būs produktīvas. +16. -14.

Vēzis. Dažs jutīties, it kā būtu Ameriku atklājis, — pats, izrādās, visu var. Piemētīties mazītīšo egoisma velniņš, bet — tas uz labu! Svarīgas daļas kārtotītēj šonedēļ, bet privātās attiecības saglabājiet vasaras temperatūrā. +14. -17.

Lauva. Turiet pie rokas santehnika tālrūna numuru un patiesus atvainošanās vārdus, ja gadās nokavēt. Uzbrukuma atvairīšanai izmantojet netradicionālu metodi — kiploku daivīnas. Romantiska nedēļa. +16. -13.

Jaunava. Roka pēc nomierinošiem līdzekļiem pastiepsies tikai aiz ieraduma, jo uztraukumi ies mazumā. Pieauga iešķēja satikt kādu prieka objektu, varbūt pat patiesu draugu. Pilnmēness dienās skaitiet līdz simtam un atpakaļ. +18. -15.

Svari. Ja pieņemam, ka katrā nākamā diena jānodzīvo labāk nekā iepriekšējā, to droši var teikt par šo nedēļu. Iespēju netrūks. Svētdien nav jēgas sākt jaunus darbus, labāk atpūtīties, domājot par mājas mieru. +15. -18.

Skorpions. Jutīsiet nepieciešamību atrīvoties no tā, kas tik ilgi krājies un nav radis izēju. Šajā laikā var rasties ģeniālas idejas un tikt paveikti grandiozi darbi. Mainīties savstarpējās attiecības, kļūsiet dāsnāks un sirsniņāks. +14. -16.

Strēlnieks. Radīsies interese par namīpašumiem vai vismaz mājiņu pie jūras, kur pārlaist šo vasaru. Lielākā daļa tomēr meklēs vidusceļu, kā savienot vēlamo ar esošo. Loti ražīgs darbs gaida ceturtā dienā un piektā dienā. +15. -18.

Mežāzis. Ja es pats mīš biju, otrs man mīš bija. Tā varētu pielāgot latvju tautas gudrību šai nedēļai, jo ar nesavalību iespējams sabojāt sūri grūti koptās attiecības. Strādāt, strādāt un vēlreiz strādāt, bet svētdien atpūtīties! +13. -17.

Ūdensvīrs. Kāds aizdomāsies par vesīgu dzīvesveida propagandu savā personā, bet pārējie nodosies dzīves baudīšanai visā tās krāšnumā. Pilnmēness pulcēs domubiedrus jaunu projektu izstrādei. Jauna darba iespējas. +16. -14.

Zivis. Atjaunosis vecās labās attiecības ar kaimiņiem un draugiem, secenes pat izskaidrošanās. Piektā dienā gan varat piedzīvot vētru dvēseles dzīlēs, bet pēc tam — pāri visam saule spīd! Vārdi saskanēs ar darbiem. +13. -16.

Studijas un Reklama

Rudzātu pagasta padome pērk autobusu Ford Transit (8 + 1 vietas), Ls 3000-4500 vērtībā. Piedāvāt rakstiski līdz 16. jūnijam. Tālr./fakss 78234.

Lielveikalā «Degas»
Preiļos universālveikalā (2. stāvā)
jauns apgārēbu pievedums.

9. klašu absolventi!
Riebiņu vidusskola aicina Jūs mācīties latviešu plūsmas 10. klasē pēc vispārējās izglītības programmas ar padziļinātu mājsaimniecības un svešvalodu apguvi, kas palīdzētu nodrošināt ar darbu ārzemēs.
Sīkāka informācija
pa tālr. 56784, 22513.

Dziedniece Valentīna Kuļešova palīdzēs jums atrīvoties no dažādām slimībām, kā arī palīdzēs atrisināt ģimenes un alkohola problēmas; veiks darbu ar fotogrāfiju; darbu ar mājlopiem; kodēs uz veiksmi; biznesa problēmas.
Pieņems 16. jūnijā Preiļos, Raiņa bulvāri 24 (3. stāvā) no plkst. 10.00. Izziņas pa tālr. 1-4121744, 9463493, Cēsis.

Valsts akciju sabiedrība «Latvijas valsts meži»
DIENVIDLATGALES NOVADA MEŽSAIMNIECĪBA
2000. gada 28. jūnijā plkst. 11.00 Jēkabpili, Mežrūpnieku ielā 2a Jēkabpils virsmežniecības telpās rīko
CIRSMU IZSOLI.
Cirsmas Jēkabpils rajona teritorijā. Cirsmu saraksti ar 12. jūniju Jēkabpils virsmežniecībā. Fakss 52-31669, tel. 52-32304. Dalības maksā Ls 15, nodrošinājums 10% no cirsmas sākumcenās iemaksājams pirms izsoles ar norādi Dienvidlatgales mežsaimniecībā. Informācija mežsaimniecībā: 53-81719, tel./fakss 53-81720, mob. tel. 9163796 fakss.

Anekdotes

— Man jūsu vīrs ne-patīk, — saka ārsti pa-cienta sievai.
— Man, arī, — viņa at-bild. — Bet viņš pelna 3000 latu mēnesi.

Līgava prasa līgavainim:
— Kur tu iestājies?
— Medicīnas fakultātē.
— Tas gan ir labi! Bet es iestājos Veterinārajā. Kad apprecēsimies, varēsim abi viens otru ārstēt.

Virietis pirms nāves izsauc ciema ārstu, viņa pēdējā vēlēšanās ir, lai diagno-zē ierakstītu, ka nāves cēlonis ir AIDS. Ārsts ir neizpratnē. Virietis paskaidro:

Preiļu pilsētas dome izsludina at-klātu izsolī par tiesībām saņemt pasū-tijumu Preiļu pilsētas ielu rekonstru-cijas un ūdens atvades sistēmas reno-vācijas 1. kārtas būvdarbu veikšanai. Piedāvājumu iesniegšanas pēdējais termiņš 2000. gada 7. jūlijā plkst. 9.00. Izsoles materiālus var saņemt Preiļu pilsētas domē Tirkus laukumā 1, 14. kabinetā, tel. 22737, Jānis Skutels.

Preiļu pilsētas dome izsludina konkursu Preiļu arodvidusskolas direktora amatam.
Galvenās prasības: pieredze izglītības darba organizēšanā, augstākā izglītība. Pieteikumus un CV iesniegt Preiļu pilsētas domē līdz 20. jūnijam.

DAGDAS arodvidusskola uzņem audzēkņus šādās specialitātēs.
● **Kārtīnieks (jaunākais policists)** — 3 g. 10 mēn., latviešu valodā, profesijas: atslēdznieks, A, B, C1 kat. autovadītājs, apgūst datortehniku, video un foto tehniku, likumdošanu, mācās pliešot ieročus.
● **Lauku mājamatnieks** — 2 g. 10 mēn., krievu valodā, profesijas: atslēdznieks, B, C1 kat. autovadītājs, metinātājs, mūrnieks, A, C kat. traktorists, krāšņu mūrnieks podnieks.
● **Mācīts būvstrādnieks** — 1 g. 10 mēn., krievu valodā, profesijas: mūrnieks, betonētājs, apdares darbu speciālists.
● **Lauku mājamatnieks** — 3 g. 10 mēn., latviešu valodā, profesijas: atslēdznieks, B, C1 kat. autovadītājs, būvgaldnieks, metinātājs, mūrnieks, A, C kat. traktorists.
● **Šuvēja** — 2 g. 10 mēn., krievu valodā, iegūst šuvējas piegriežējas arodu. Dokumenti jāiesniedz līdz 15. jūlijam. Skolā ir dienesta viesnīca, ēdīnīca. Darbojas sporta sekcijas un pulcini. Absolventi pēc 3 g. 10 mēn. mācībām var iestāties augstskolā. Audzēkni, kuri mācās grupās ar mācību ilgumu 2 g. 10 mēn., vidējo izglītību iegūst trešā kursa laikā mācoties vakarskolas 12. klāsē, kura darbojas skolā. Adrese: Dagda, Brīvības 3. Tālr. 56-53559, 56-53092.

Pērk vecus, nolietotus AKUMULATORUS jebkurā daudzumā.
Tālr. 23342 no 8.00 līdz 16.00.

13. jūnijā pārdos brūnas dējējvistas, melnus un raibus diennakti vecus cālus, broileru cālus un cālu barību, kā arī zoslēnus un pīlēnus. Ārdavā 7.50, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.20, Aglonas st. 8.30, Bašķos pie autobusu pieturas 8.40, Kastīrē 8.50, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.00, Stabulniekos 10.20, Galēnos 10.30, Sīlukalnā 10.40, Polkorēnā 11.10, Pieniņos 11.30, Smelteros 11.50, L.Anspokos 12.00, Prikuļos 12.10, Rudzātos 12.30, Turkos 13.00, Lūzeneiki 12.40, Livānos tīrgū 13.10, Rožupē pie pasta 13.40, Vanagos 14.00, Upmalā 14.20, Rimičānos 14.30, L.Klaparos 14.45, Pilišķās 15.00, Pelēcos 15.10, Nidermužā 15.20.

— Pirmkārt, būšu pirmais ciemā ar šādu diagnozi. Otrkārt, es būšu pārliecināts, ka esmu sievai pēdējais vīrietis. Treškārt, kaimiņam no blakusciema nebūs miera.

Uzmācīga ielasmeita apstādina garāmgājēju:
— Cienītās, tikai par pieciem dolāriem es jums izdarīšu visu, ko vien vēlēsieties.

Viņš pakasa pakausi, padomā, izvelk naudu un saka:
— Labi, izrociet tranšeju no šī līdz tam stabam!

— Kas tevi iepazīstināja ar tavu sievu?
— Mēs paši satikāmies. Es nevienu

Pārdod

Audi-100 (gāze, benzīns). Tālr. 73575; Ford Sierra, 1986. g., 1150 \$. Tālr. 65110; šiferi. Mob. tel. 9181417; jaunu pirti. Tālr. 32205 pēc 19; lielu pirti (9 x 4,5). Tālr. 32205 no 20 līdz 22; privatītu 3 istabu dzīvokli Riebiņos vai maina pret līdzvērtīgu Preiļos. Tālr. 22271; 3 istabu dzīvokli, garāžu, govi. Tālr. 23307; darba kēvi (7 g.) Rudzātos, Daškevičs; 7. laktācijas govi, labus ratus, zirglietas. Tālr. 22993, 9360410.

Pērk

T-150 K. Mob. tel. 9434393; 2 istabu dzīvokli bez ērtībām Preiļos. Tālr. 21931.

Dažādi

Lauksaimniecības darbs ārzemēs! Mob. tel. 9555858. Būvēju, mūrēju krāsnis, kamīnus. Tālr. 53-65049.

Iepērkam mājlopus galai.
Tālr. 32279.

Pērk govis, teles, buļļus, aitas, zirgus.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 55645, 55796.

Iepērk cūkgalu, tēla galu.
Apomaksa uz vietas.
Mob. tel. 9656377, Lubova Akmane.

Z/s «Līciņi» pārdod: zirga grābekli un plaujmašinas, konvejerveida grābekli, visa veida plaujmašinas (t. sk. rotējošas), miglotājus, arklus, kultivatorus, minerālmēslu kliedētājus. Formē subsīdijas plaujmašinām. Tālr. Preiļos 53 23798, mob. tel. 9493106.

13. un 15. jūnijā pārdos brūnas šķirošus dienākti vecus cālus, jaunputnus (1-3,5 mēn.), brūnas un baltais dēļjūstas, zoslēnus, pīlēnus, cālu barību. Iespējama galu apmaiņa pret vīstām. Jersikā 10.00, Openekos 10.10, Buceniekos 10.20, Livānos 10.30, Muceniekos 11.05, Rožupē 11.15, Vanagos 11.25, Rauniešos 11.45, Sutros 12.00, Preiļos 12.15, Stolderos 13.05, Raudaūkā 13.15, Pelēcos 13.25, Arendole 13.40, Lāzdānos 14.00, Rimičānos 14.15, Upmalā 14.30, Vārkavā 14.45, Pilišķās 15.00, Ančikinos 15.15, Līčos 15.30, L.Pupājos 15.40, Prieķuļos 15.55, L.Anspokos 16.05, Smelteros 16.15, Pienīnos 16.30, Riebiņos 16.40. Tālr. 21270, 21547 vakaros.

Pārdod grīdas un apšuvuma dēļus. Sniedz ēvelēšanas pakalpojumus ar WEINING ēvelēšanas un profilēšanas darbgaldu.

KVALITATĪVI!
Adrese: Preiļu pag. «Ličos». Tālr. 22674.

nevainoju...

Sarunājas divas draudzenes:

— Mans vīrs izturas pret mani kā pret suni...

— Kā tad tā? Ko viņš dara?

— Viņš grib, lai es būtu viņam uzticīga!

Viņš:

— Vai es tev esmu pirmais vīrietis?

Viņa vērīgi viņu aplūko un nosaka:

— Var būt... Tāpēc es domāju, kur es tevi agrāk esmu redzējusi!

Ja jums piedāvātu izvēlēties starp sievu un topmodeli, kuru no topmodelēm jūs izvēlētos?